

DARBININKAS

Vol. LXXXIII, Nr. 44
Lapkritis - November 13, 1998 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Europos Komisija (EK)** lapkričio 4 d. nepasiūlė įtraukti Lietuvos į šalių, kurios derasi su Europos Sąjungos (ES) dėl narystės, grupę, nors ir pripažino, kad ji pasiekė "žymios pažangos". Po tokio Lietuvai palankaus, tačiau greitų derybų nežadancio įvertinimo vieni politikai ragino nedramatizuoti susidariusios padėties, kiti - pliekė valdančiąją partiją. Vyriausybę ir net Prezidentą.

- **Madride** vykusioje tarptautinėje konferencijoje "Baltijos regionas ir Europa" Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis perskaitė pranešimą, kuriame akcentavo ypatingą strateginę Baltijos regiono reikšmę Europai. Per pertrauką tarp sesijų Lietuvos Seimo Pirmininkas kalbėjosi su konferencijos svečiu Ispanijos Princu Felipe, perdavė nuoširdžiausius sveikinimus karališkajai šeimai.

- **Lietuvoje** viešintis Jungtinių Tautų Ekonominės komisijos Europai vykduojantis sekretorius Yves Berthelot lapkričio 6 dieną Vilniaus arkivyskupijos kurijoje susitiko su Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku, Vilniaus arkivyskupu metropolitu Audriu Juozu Bačkiumi. Vizitas, kaip informavo Eltą kurijoje, buvo neoficialus. Jungtinių Tautų Ekonominės komisijos Europai vykduojantis sekretorius Yves Berthelot ir Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis bendravo vaikystėje, besimokydami toje pačioje mokykloje Paryžiuje.

- **Prancūzijos** viešojo administravimo, valstybės reformos ir decentralizavimo ministras Emile Zuccarelli pažadėjo pagalbą Lietuvai steigiant Viešojo administravimo institutą. Toks pažadas buvo duotas Prancūzijoje viešindžiam valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministrui Kęstučiui Skrebiui.

- **Spalio 5 d.** Seimas priėmė nutarimą, kuriuo patvirtino žurnalistų etikos inspektoriaus veiklos reglamentą. Pagal šį dokumentą, žurnalistų etikos inspektoriaus yra valstybės pareigūnas, kurį skiria Seimas ketveriems metams Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos teikimu. Tas pats asmuo šioms pareigoms negali būti skiriamas daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Reglamentas ipareigoja žurnalistų etikos inspektorių pateikti metinę ataskaitą Seimui apie savo veiklą bei žurnalistinės etikos būklę šalyje.

- **Seimo Pirmininkas** Vytautas Landsbergis vadovaus Baltijos kelio dešimtmečio sukakties minėjimo valstybinei komisijai. Šios Seime patvirtintos komisijos pirmininko pavaduotoju yra Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Žibartas Jackūnas.

- **Naujasis** Europos žmogaus teisių teismas šiuo metu yra gavęs 28 skundus iš Lietuvos, daugiausia dėl neteisėto asmenų laikymo kalėjimuose. Du skundai jau parengti svarstyti teismo posėdyje. Naujojo teismo teisėjas Pranas Kūris Eltos korespondentui sakė, jog juos teismas svarstys maždaug kitų metų pavasario pabaigoje.

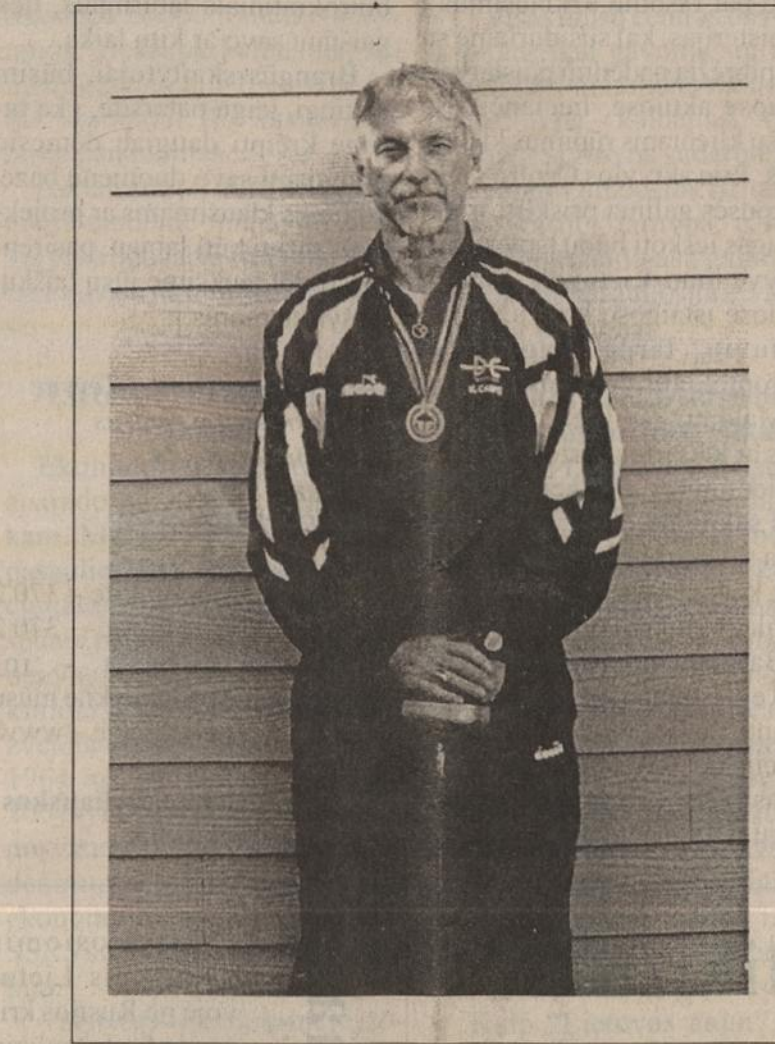
AUKSO MEDALIS AMERIKOS LIETUVIUI

Kazimieras Čampė š. m. spalio 5 d. Šveicarijoje, Pasaulio fechtavimo varžybose (Championats du Monde d'Escrime), rapyros veteranų grupėje laimėjo pirmąją vietą ir iškovojo aukso medalį.

Kazimieras Čampė buvo vienas iš 3 JAV veteranų komandos narių 60+ metų grupėje. Kad kvalifikuotųsi, jam reikėjo per metus dalyvaujant įvairiose JAV fechtavimo varžybose surinkti pakankamai taškų. Pagrindinis laimėjimas buvo pasiektas Austin mieste, Texas valstijoje, kur iškovojo antrą vietą ir pateko į komandą, kuri rungtis Šveicarijoje. Beje, čempionate dalyvavo ir 3 narių, jaunesnių (50-60 metų) Amerikos veteranų komanda, bet jai nepavyko patekti į finalą.

Tuo tarpu Kazimierui Čampeči varžybų finale teko rungtis su italų ir vokiečių. Italą įveikė nedidele taškų persvara ir stojo prieš vokiečių, kuris pasirodė besąs stipresnis už italą. Normalus rungties laikas baigėsi abiem surinkus po 14 taškų. Kovą pratęsus viena minute, Čampeči pavyko iškovoti lemtingąjį tašką ir laimėti varžybas.

Varžybose Šveicarijoje dalyvavo apie 700 atletų iš 70 valstybių, įskaitant Lietuvą. Veteranų grupėje - 61 dalyvis iš 15 valstybių. Kazimiero Čampės nuomone, Tarptautinės fechtavimo sąjungos (Federation Internationale d'Escrime) suorganizuotas čempionatas buvo tik-

Dr. Kazimieras Čampė, š. m. spalio 5 d. Šveicarijoje laimėjęs fechtavimo aukso medalį

rai šaunus. Baigiant varžybas buvo vadovaujamos olimpinėmis tradicijomis - įteikiant medalius, giedamas aukso medalį laimėjusios valstybės himnas, pakeliama jos vėliava. Kazimiero Čampės atveju - Jungtinių Amerikos Valstijų himnas ir

vėliava.

Kitas Pasaulio veteranų čempionatas įvyks Vengrijoje. Kazimieras Čampė sako, kad jau ruošiasi dalyvauti ir treniruojasi.

rak

AMERIKOS PREZIDENTO BĖDOS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

Juozas Kojelis

Kai JAV Kongresas internete paskelbė nepriklausomo prokuroro tyrinėjimo duomenis apie prezidento Clinton ir Baltuosiuose rūmuose dirbusios stažuotojos Monica Lewinsky intymius santykius, dėmesys prezidentui visame pasaulyje užsiplieskė lyg prerių gaisras. Interesų skalė labai plati: nuo pasimėgavimo intymių santykių smulkmenomis iki svarstymų to įvykio galimo poveikio krašto vidaus ir užsienio politikai bei paties prezidento likimui.

Kad prezidentas Clinton linkęs prasilenkti su tiesa, išaiškėjo jo rinkiminės kampanijos metu 1992. Bet tauta to nepaisė. Suviliojo šūkiui, kad jaunas, po II-ojo pasaulinio karo gimęs prezidentas labai tinka vadovauti Amerikai kelyje į trečiąjį tūkstantmetį. Rinkėjai nenorėjo girdėti argumento, kad po Sovietų Sąjungos žlugimo ateina naujas pasaulio jėgų persigrupavimas su daugel nežinomųjų ir kad Amerikai turėtų vadovauti daugiau subrendęs ir labiau patyręs politikas. Senatorius Robert Dole pralaimėjo.

Kitas veiksnys, formavęs tos generacijos moralės principus, buvo pokario laikotarpio seksualinė revoliucija. Clinton buvo jos augininis ir dabar galėjo didžiuotis, kad būdamas vedęs turėjęs intymių santykių su šimtu moterų. Gi Monica Lewinsky buvo tos revoliucijos produktas. Tradicinė moralė nebesaistė. Išpaikinta turtuolių duklė nuo ankstyvos jaunystės pasižymėjo "meilės" nuotykiomis ir dabar

apie save galėjo sakyti, jog visa gyvenimą melavusi.

(Tarp kitko, "Los Angeles Times" dienraštis prieš kiek laiko skelbė, kad Lewinsky esanti lietuvaitė, nes senelė iš motinos pusės kilusi iš Vilniaus.)

Prezidento tyrinėjimas prasidėjo maždaug prieš ketverius metus dėl galimų įstatymų pažeidimų finansiniuose reikaluose, kai jis dar buvo Arkansas valstijos gubernatorius. Tiems įtarimams iširti teisingumo sekretorė nepriklausomu prokuroru paskyrė patyrusį teisininką Kenneth W. Starr. Tokie specialūs prokurorai turi be galo plačias teises ir didžiulį biudžetą. Iki šiol prezidento tyrinėjimui jau išleista per 40 mil. dolerių. Šalia finansinių tyrinėjimų, kurie ypatingų nusikaltimų neatkleidė, šių metų pradžioje netikėtai iškilio buvusios Arkansas valstijos tarnautojos Paula Jones teismui skundas, kad tuometinis gubernatorius Bill Clinton padaręs jau nemoralų pasiūlymą. Jos skundas prezidento byla labai sukomplikavo, nes reikalai susipynė su jo romanu su Lewinsky.

Prezidentas pradžioje kaltinimus paneigė ir viešai televizijoje, ir nepriklausomo prokuroro prisiekusiųjų tardytojų (grand jury) apklausinėjimuose, ir pateko į prieštaravimus. Pagaliau viešai turėjo prisipažinti, kad kalbėdamas tautai ir po priesaikos liudydamas nepriklausomo

prokuroro apklausinėjimuose kalbėjęs netiesą.

Demokratų partijos lyderiai ir kiti karšti jo šalininkai buvo lyg stabo ištikti. Buvęs prez. Carter, New Yorko buvęs gubernatorius Cuomo, senatoriai Lieberman, Kerry, Moynihan, Feinstein, Byrd (konstitucinės teisės autoritetas) padarė stiprius prezidentui nepalankius pareiškimus. Bet vėliau, artėjant rinkimams, apskaičiavo, kad naudingiau turėti prezidentą savo pusėje, kai kurie jų vėl pradėjo prezidentą teisinti. Kaltinimai vėl pasipylė prieš respublikonus ir Kenneth Starr. Viešoji opinija stengiamasi įtikinti, kad ir prezidentas turi turėti privatų gyvenimą, į kurį kištis niekas neturi teisės. Lewinsky ir kitos moterys nekalino jo fizinio ar moralinio prievartavimo, o dėl jo bėdų su užtrauktuku valstybės reikalai nenukenčia. Ir iš tikro visuomenės nuomonė jam palanki: dauguma gyventojų norėtų palikti jį ramybėje ir pareigose.

Kurie jį smerkia, taip gi jo nepagirtino elgesio nenaudoja kaip argumento apkaltai. Kaltina jį sunkesniais prasikaltimais: pakartotinu priesaikos sulaužymu, liudininkų įtaigavimu slėpti faktus, trukdymu apkaltos procesams.

Amerikos konstitucija tiksliai aptaria apkaltos procesą: Atstovų rūmai padaro tyrinėjimą ir nusprendžia, ar yra apkaltai pagrindas, o sprendimą daro Senatūra.

(nukelta į 6 psl.)

PAREIŠKIMAS

Lietuvių Fronto Bičiulių Sąjūdis aktyviai dalyvavo beveik penkiasdešimt metų trukusioms Lietuvos okupacijoms pasipriešinimo judėjime. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, mūsų susirūpinimas Lietuvos gyvenimu nei kiek nesumažėjo. Negalima užmiršti okupacinės praeities, nekaltai pralieto kraujo, kančių ir ašarų. Jokių būdų negalima sulgyinti budo ir aukos. Šiuo savo kreipimusi į Lietuvos Respublikos Seimą, Prezidentą ir Vyriausybę bei visą Lietuvos visuomenę tiek Lietuvoje, tiek užsienyje išreiškiame savo pažiūras kai kuriais mus stebinančiais įvykiais.

Nesenai Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymą "Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadroinių darbuotojų dabartinės veiklos". Jame SSRS valstybės saugumo komitetas pripažįstamas nusikalstama organizacija, įvedami Valstybės saugumo komiteto kadroinių darbuotojų dabartinės veiklos apribojimai, nurodomi apribojimų netaikymo atvejai.

Įstatymas sukėlė daug ginčų ir aistrų. Nesuprantami Prezidento patarėjų prieštaringi pasisakymai. Vienas iš jų pareiškė, kad "Įstatymas taip blogai surašytas, kad būtų tekę taisyti beveik kiekvieną paragrafą". Kitas patarėjas aiškina, "kad Prezidentūra jokių šio įstatymo pataisų neteiks. Prezidentūros nuostata labai aiški: netobulinti šio įstatymo, kol jo neįvertins Konstitucinis Teismas. Prezidentūra galvoja apie naujo po-būdžio platesnį ir išsamesnį dokumentą".

Įstatymą Prezidentas grąžino Seimui persvarstyti, bet jokių pataisų, išskyrus sustabdyti jo įsigaliojimą šešioms mėnesiams, Seimui nepateikė. Seimas nutarė įstatymo įsigaliojimą atidėti iki 1999 m. sausio 1 dienos.

Pritariame Seimo nario Algirdo Patacko kalbą, pasakytą Lietuvos Respublikos Seime, neeilinėje sesijoje, 1998 07 16. Cituojame: "Nuostabesnė, bent iš pirmo žvilgsnio, Prezidento pozicija. Vakarų žmogui labiau nei mums turėjo būti aišku, kaip svarbu yra įvardyti KGB kaip nusikalstamą struktūrą. O nusikalstamai struktūrai priklausę yra nusikaltę vien priklausymu, lygiai kaip kriminalistikoje vien priklausymas organizuotai nusikaltėlių gruputei yra nusikaltimas".

Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba kreipiasi į visus geros valios lietuvius ragindama, kad prasidėjęs judėjimas link desovietizacijos, nors ir pavėluotas, tęstųsi.

Laukdami ryžtingų ir skubių žingsnių desovietizacijos link,

Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba

PAREIŠKIMAS

Šiais metais Baltijos valstybių prezidentai sutarė sudaryti komisijas nacių ir komunistų okupacijos metais įvykdytiems nusikaltimams įvertinti. Lietuvos Prezidentūra pranešė apie komisijos sudarymą ir paskelbė jos sudėtį.

Viso pasaulio lietuviai turi pageidauti, kad komisiją sudarytų aukščiausios kvalifikacijos žinovai, nes jie priims sprendimus, turinčius istorinę reikšmę Lietuvos valstybei. Lietuvių fronto bičiuliai, 1940-1990 metais kovoję prieš abu okupantus ir niekada toje kovoje nesusyvarę, mano, kad Prezidentūra turėtų viešai aptarti komisijos narių kvalifikacijas.

Šiuo metu kyla klausimas, ar komisija, sprendžiant iš jos sudėties ir kai kurių narių pasisakymų, yra pakankamai išbalansuota, ar skirianti daugiau dėmesio nacių okupacijai, nors sovietinė buvo ilgesnė ir skausmingesnė Lietuvai.

Kitas klausimas, kodėl komisijos pirmininku pakviestas Liudas Truska, Pedagoginio universiteto profesorius, Tarybų Sąjungos komunistų partijos narys nuo 1965 metų. Juk Lietuvoje turime sąžiningų istorikų ir to laikotarpio tyrinėtojų, paskelbusių rimtų mokslinių darbų apie tą laikotarpį, kurie teisingai įvertintų komunistų ir nacių Lietuvai padarytas skriaudas. Taip pat manome, kad komisijos sudėtyje nepakankamai nukentėjusių tremtinių, politinių kalinių, ginkluoto pasipriešinimo dalyvių.

Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba turi rimtų abejonių dėl komisijos nario, ilgą laiką dirbusio JAV valdžios įstaigoje Office of Special Investigations, kuri aiškina JAV apsigyvenusius II-ojo Pasaulinio karo "genocido vykdytojus" glaudžiai bendradarbiavo su KGB.

LFB taryba ragina Lietuvos prezidentūrą paskelbti visų komisijos narių išsamias biografijas, kad visuomenė žinotų, į kieno rankas perduodamas istoriškai reikšmingų valstybės klausimų sprendimas. Prezidento komisija negali būti vie-našališka, suformuota kai kurių Lietuvos tautinių mažumų interesams svarstyti, bet ne sovietų ir nacių padarytoms skriaudoms iškelti.

Lietuvių Fronto Bičiulių Taryba

"ANYKŠČIŲ VYNAS" GAMINS "BOBELINĘ"

"Anykščių vyno" bendrovė šiemet pradės gaminti naują trauktinę "Bobelinę". Tai bus pusiau saldi spanguolių trauktinė iš natūralių žaliavų pagal Seimo nario daktaro Kazio Bobelio receptą. Savo firminiu gėrimu Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto pirmininkas dr. Kazys Bobelis vaišinda-

vo Amerikos lietuvius, teigdamas, jog taip stiprina jų sveikatą. Anykščių bendrovė gamins trauktinę iš karelišių, Pskovo srityje surinktą ir 20 - 25 % lietuviškų spanguolių. Numatomi du trauktinės variantai - stipresnė - su 35 % alkoholio ir silpnesnė - su 20 % alkoholio.

LR

Pirmieji Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro mėnesiai

Oficialus Lietuvos grįžimo į Tėvynę atidarymas įvyko š. m. liepos 10 d., nors Ministro Pirmininko nutarimas steigti šią instituciją pasirašytas dar vasario 2 d. Bet tada dar nebuvo net parinkti darbuotojų, nei gautų patalpų, nei telefonų, nei jokios raštinės įrangos. Viskas pajudėjo tik balandžio pabaigoje, kai buvo pradėtos nemažai trunkančios įstaigos registravimo, patalpų perėmimo ir kitos dokumentų tvarkymo procedūros. Be to paaiškėjo, jog Centrai numatytos patalpos, nors ir labai patogioje vietoje – Gedimino pr. 24 (tik įėjimas iš kiemo), neapsieis be remonto. Skubėjome ir skubime darbininkus – norėjosi atverti duris dar nepasibaigus Dainų šventei, į kurią suskubo tiek daug tautiečių iš viso pasaulio.

Ir pagaliau, kai tik buvo galima įžengti į dažais kvepiančias patalpas, kai atsirado signalai telefono ragelėje, atkeliavo pagrindiniai biuro baldai ir pora kompiuterių, ėmėmės spausdinti ir siųsti kvietimus į atidarymą, pranešimus spaudai.

Visa tai jau praityje, o Centro darbas vis išibėgėja. Interesantų ir lankytojų skaičius greitai persiris per 100, o mes vis daugiau suprantame apie jų poreikius, apie tai, ką dar patys turime išmokyti apie Lietuvos realijas, kad galėtumėm naudingai konsultuoti, kad informacija būtų sutvarkyta ir kompiuterizuota taip, jog ją greitai galima būtų surasti ir papildyti.

Kaip ir buvo numatyta Centro įstatuose, aktyviausi pasirodė besą pilietybės atgavimo, sveikatos apsaugos, pensijų pervedimo, būsto įsigijimo, jo remonto ir apsigyvenimo klausimai. Taip pat mokesčiai, turto atgavimas, investicijos, darbas ir mokslas. Malonu, kad kreipiasi ir jauni žmonės domėdamiesi apie galimybes studijuoti Lietuvoje arba atvykti pasistąžavimui (internatūrai).

Rodos, jau viskas buvo daugmaž suderinta dėl pilietybės, kuri savo laiku sukėlė tiek daug nuoskaudų ir nusivylimų. Kaip jaučiame, ši žaizda nėra pilnai užgijusi ir šiandien. Tačiau galime drąsiai tvirtinti, jog Migracijos departamentas dabar dirba labai geranoriškai ir efektyviai, tik kartais ir mes galime būti naudingi detaliau išaiškindami pilietybės atgavimo procedūras. Be to, būna individualių atvejų, kai nors žmogus, tarkim, tikrai jaučiasi niekados nepraradęs Lietuvos pilietybės, jis dar gerai prisimenamas ir žinomas Tėvynėje, bet per gyvenimo audras praradęs bet kokią su Lietuva siejantį dokumentą. O biurokratai, kaip žinia, pagal savo instrukcijas dažnai žiūri tik į popierius. Tada mes turime galimybę įsikišti su savo pagalba papildomai tarpininkaudami ir ieškodami archyvuose medžiagos, kuri leistų tą individualų atvejį sėkmingai išspręsti.

Sveikatos apsauga taip pat labai jautri ir rūpima tema – kada žmogus gali gauti Lietuvoje nemokamą gydymą, kaip gali papildomai apsidrausti sveikata ir ne tik ją. Mums pasirodė keista, bet ir malonu, kai išgirdome, jog daugelis labai patenkinti dantų gydymu, kurie kaip ir kitur nedengiami Sveikatos draudimo. Girdėjome apie atvejus, kai žmogui pasigydžius ir susidėjus dantis

Lietuvoje, Kanados stomatologai kvietėsi savo kolegas pasigrožėti ir susipažinti su puikiai atliktu darbu, o kaina už jį buvo šešis kartus mažesnė nei būtų kainavę toje šalyje. Vėl gi būdavo keista girdėti puikius atsiliepimus apie slaugą gulint stacionarinėje klinikoje. Mes patys dažnai linke savo mediciną aštriai kritikuoti ir, žinoma, kad sveikatos apsaugos reformoje dar daug problemų, bet reišia, kad yra ir gerų ženklų.

Informacijos centras siekia taip susisteminti aktualią įsivijai medžiagą, kad galima būtų greitai ir efektyviai atsakyti į paklausimus arba iš anksto supažindinti besidominčius Centre rengiamų leidinių pagalba. Tačiau malonus yra ir individualus darbas su pavieniais žmonėmis arba šeimomis. Konkretus studentas turi savo specialybę, pagalbą kurią norėtų metus pasistąžuoti ar padirbėti Lietuvoje. Jo labai tenka ieškoti jam vienam tinkamo individualaus patarimo.

Tac pats su norinčiais pasimokyti, pabandyti verslą Lietuvoje, įsigyti būstą, jį suremontuoti.

Kaip sakoma Centro nuostatuose, į jo uždavinius įeina įstatymų ir teisės aktų analizė ir pa-

siūlymai, kaip juos gerinti, idant mažiau liktų kliūčių ir nesusipratimų išsivijos dalyvavimui ir išiliejimui į šalies gyvenimą. Mes jau spėjome pateikti savo pastabas dėl Fizinių asmenų pajamų mokesčio, Pilietybės ir kt. įstatymų įvairioms už tai atsakingoms valdžios įstaigoms. Taip pat rašome užklausimus į ministerijas, kai susiduriame su neapibrėžta padėtimi poįstatyminiuose aktuose, liečiančiuose mūsų klientams rūpimus klausimus. Prie aktyvios Centro veiklos pusės galima priskirti ir pastangas ieškoti būdų išplėsti apsigyvenimo Lietuvoje skaičių tokiose įstaigose kaip užsienio lietuvių tarpe pagarsėjęs Gerontologijos centras.

Malonu, kad kreipiasi ir trečios ar ketvirtos kartos lietuviai besidomintys savo genealoginėmis šaknimis, pavardžių kilme arba savo protėvių tėvynės istorija, konsultuojasi dėl galimybių apsilankyti kaip turistams.

Baigiant norėtūsi pabrėžti, kad egzistuoja tarnyba, pajėgi ir turinti įgaliojimus gauti informaciją bei teikti patarimus apie visas Lietuvos gyvenimo puses, jeigu ne tą pačią minutę, tai po

dienos kitos suradus tai, kas rūpi arba tą vietą, kur konkrečios problemos sprendžiamos atsakingų ir kompetentingų įstaigų. Mūsų veiklos patirtis rodo, kad Centro misija pasiteisins tik tada, jei mes pasinaudosime jau sukurtomis galimybėmis. Žinia, idėjus pastangų, visada galima daug ką sužinoti per spaudą, draugus, gimines, korespondenciją. Bet mes jau esame čia ir pasirėngę kaip galima daugiau sumažinti tiek klaidžiojimus biurokratiniais labirintais, tiek gaištant savo ar kitų laiką.

Brangūs skaitytojai, būsim dėkingi, jeigu patarsite, į ką turime kreipti daugiau dėmesio pildydami savo duomenų bazę, kokiems klausimams ar projektams turim būti labiau pasirėngę. Todėl lauksime jūsų laiškų. Rašykite mums į:

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras
Gedimino pr. 24
Vilnius 2600
LIETUVA

Taip pat skambinkite – 370 2 313623, siųskite faksą – 370 2 31324 ar el-paštą – info@lgitic.lt Apsilankykite mūsų Internetinėje svetainėje – www.lgitic.lt

Žilvinas Beliauskas
Direktorius

Gyvenimo tikrovė

Pastaraisiais metais žlugus daugeliui pramonės įmonių mažesniuose Lietuvos miestuose daug žmonių ėmė verstis prekyba. Apsirūpinę įvairiomis prekėmis, jie važiuoja prekiauti į buvusios Sovietų sąjungos teritorijoje esančias valstybes. Tėvai, palikę vaikus seneliams, suaugę vaikai po kelis mėnesius ar net metus važinėja su prekėmis po Rytų kraštus. Pelnas iš tokio ver-

slo nėra didelis, tačiau jie bent šiek tiek užsidirba pinigų savo ir savo artimųjų pragyvenimui. Deja, jų gyvenimas didžiulėje Rusijoje ir kitose valstybėse nėra saugus. Štai per pastaruosius pusantų metų vien tik į Šiaulius buvo pargabenti šešių nužudytų žmonių palaikai. Daug šiauliečių buvo sužaloti ir apipiešti.

L.S.

Arvydas Stašaitis nuteistas septynerius metus kalėti

Buvęs Lietuvos kapitalistų klubo ir verslininkų sąjungos prezidentas, Žemės banko valdybos pirmininkas, korporacijos "Tomas" vadovas, vėliau bendrosios Lietuvos ir JAV įmonės "Balticam" generalinis direktorius, Verslo akademijos steigėjas Arvydas Stašaitis nuteistas septynerius metus kalėti, konfiskuojant visą turtą ir uždraudžiant penkis metus užsiimti finansine veikla. Trys Arvydo Stašaičio bendradarbiai nuteisti 4 ir 5 me-

tus kalėti, taip pat konfiskuojant turtą. Jie visi kaltais neprispazino - teigė, kad jų veikla buvo teisėta pagal tuomet veikusių įstatymus. Arvydas Stašaitis ir kiti nuteistieji iš žmonių surinko ir negrąžino daugiau kaip 15 mln. litų. Iki nuosprendžio paskelbimo Arvydas Stašaitis jau praleido ketverius metus Lukiškių kalėjime, kurie įskaitomi į bausmės atlikimo trukmę.

LR

Vilniaus ginklų parduotuvėje

V. Kapočiaus nuotr.

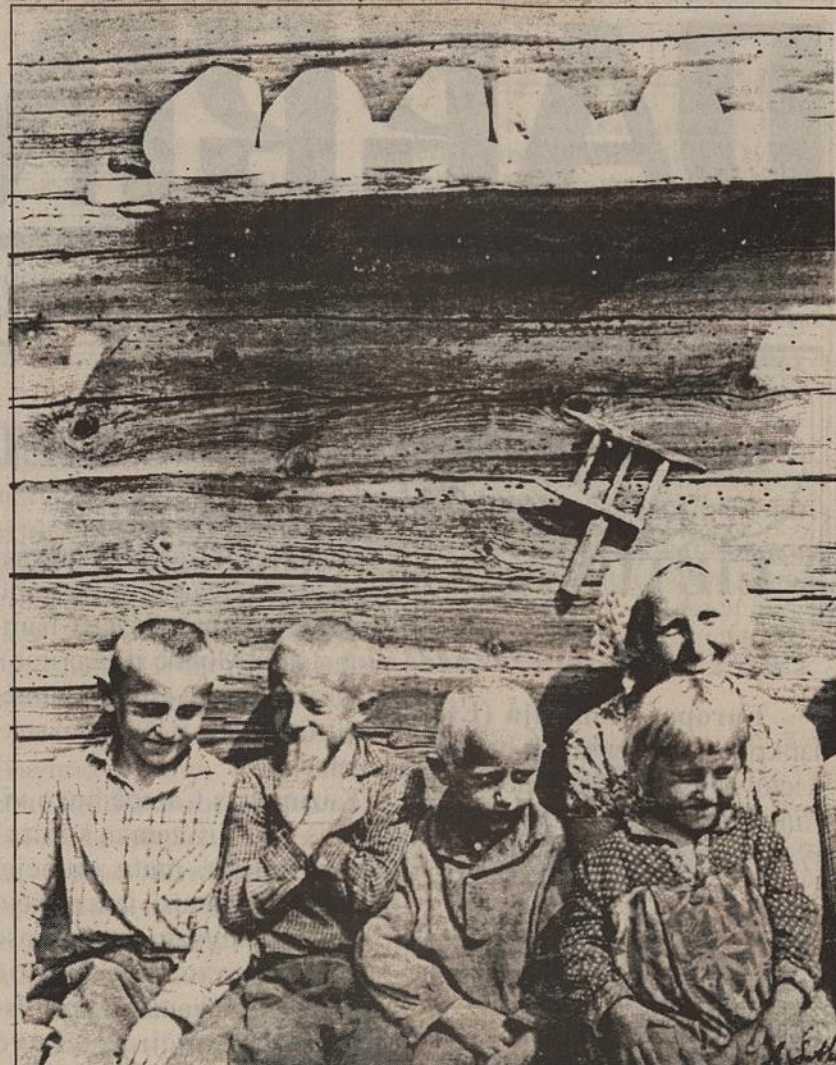
Suvalkijoje atgimsta sovietmečių išnykę kaimai

Marijampolės savivaldybė nusprendė grąžinti pavadinimus ir nustatyti teritorijų ribas Kazlų Rūdos seniūnijos Baltrelišės ir Višakiškės kaimams. Kaimų pavadinimai buvo išlikę tik archy-

viniuose dokumentuose ir senųjų žmonių atmintyje. 1987 metais Lietuvos SSR Aukščiausiosios tarybos prezidiumas buvo nusprendęs, kad šių ir dar 60 kaimų Marijampolės rajone jau

vadinti miesteliu, nes čia gyvena per 1000 gyventojų, o Igliskėliai, kuriuose gyvena vos šimtas žmonių, bus vadinami kaimu.

LR

"Lietuviška šeimyna"

A. Sutkaus nuotr.

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigecycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-3223 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —
Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra

Nepašalinamas Valdovas

Popiežius Pijus XI, savo enciklikoje "Quas primas" (1925 m.) skelbdamas Kristaus Valdovo šventę, pastebėjo, kad Rusija tėra žengusi tik vieną žingsnį toliau už Vakarų Europą – iš vakarietiško ateizmo pasidariusi šėtonizma. Tai nuoseklus žingsnis. Kas paneigia Dievą-Kristų, palinksta garbinti Antikristą. Viduryje išsilaikyti negalima pagal paties Kristaus žodžius: "Kas ne su manimi, tas prieš mane". Antikristas yra Kristaus priešybė.

Kristus atmetę gundymą, kuriuo buvo siūlomos viso pasaulio karalystės su jų valdžia, jei bus nusilenkta šėtonui gundytojui. Ateistiniu nusistatymu tas gundymas priimamas kaip tikslas dėl žemiškos valdžios – dėl pervertinimo šios žemės būties. Apie tai, kad nusilenkiama Antikristui, nenorima kalbėti, nes kas atmeta Dievą, tariai nepripažįstas nė šėtono. Tačiau abu yra, ir žmonėms belieka savo nusistatymu rinktis vieną arba antrą. Vienas ar antras pasirenkamas Valdovu.

Kristaus Valdovo šventę norima atkreipti dėmesį į tai, kas realiai įvyksta žmogaus sieloje ir viešame gyvenime. Norima apsaugoti nuo klaidingo pasirinkimo ne tikrai atskirus asmenis, bet ir tautas bei valstybes.

Ateizmas mūsų laikais yra gana plačiai išplitęs žmonių pažiūrose, jų gyvenime, kūryboje ir valstybinėje santvarkoje. Skalė gana plati: prasideda Dievo neigimu ir eina iki tariamai tikinčio žmogaus, kuris "laiko apkabines kryžių, bet yra už linijos", tariant Nelės Mazalaitės žodžiais iš romano "Pjūties metai". Yra už linijos, už kurios nusilenkiama jau nebe Dievui.

Ateizmas prie tos linijos prasideda pervertinimu žmogaus asmens, jo protinės galios ir kūrybos. Žmogiškoji kūryba imama vertinti labiau už tikėjimą. Minėtame romane dar užsimenamas dailininkas, kuris pardavęs "velniui sielą, kad sukurtų Kristaus paveikslą". Kokia nesąmonė! Bet ji realiai gyvenime. Kiek rašytojų, dailininkų ir mokslininkų, kiek politikų ir visuomenininkų tuo būdu yra pervertinę savo kuriamąjį darbą ir atsiradę už linijos, Dievo neigėjų eilėse.

J. B. Chautard, OP, savo knygoje "Pasisekimo paslaptis" sumini vieną katalikų veikėją, kuris dėl visuomeninio triūso praleidavo sekmadienio mišias. Tariamai besirūpindamas Kristaus mokslu, jis Dievo paveikslą dildė savo sieloje.

Žmogaus garbinimas išvirsta į stabų garbinimą. Nieko negarbinęs žmogus negali išlikti. Mikalojus K. Čiurlionis tai išreiškė savo dvylikiu paveikslu (diptiku): viename Dievas tveria žmogų, o kitame žmogus iš uolos grumsto kaldinasi dievą – stabą. Įvairių stabų garbinimas šiais laikais nėra mažesnis, kaip seniau, nors ir nematome iškaltų iš granito bei marmuro ar išliedintų iš aukso.

Rašydamas apie šias ateistines mūsų laikų nuotaikas, Hanoverio evangelikų vyskupas Hans Lilje tai palygino su Loto žmona. Kaip toji Senojo Testamento moteris, nepakludama Dievo įsakymui nesigręžti Sodomos ir Gomoros linkui, pavirto druskos stulpu, taip mūsų laikų žmonės, atitrukę nuo Dievo, savo gyvybės ir kūrybos šaltinio, išsenka, sustabarėja ir virsta grubiais materialistais. "Dėl to, - sako tas vyskupas, - mus gaubia netikrumas, kankina nežinojimas ir purto technikos bei politikos demonai".

Kristaus Valdovo šventę nori priminti, kad tiek privatus, tiek ir viešas gyvenimas turi būti palenktas Dievo įstatymams, nes tik tada galima tikėtis ramybės, taikos ir tikros gerovės.

Tarptautiniuose jūrlapiuose Lietuva sienos su Švedija neturi

Kaip "Lietuvos aidui" pavyko sužinoti, Lietuvai nenaudingi 1995 m. vadinamojo Maišiagalos memorandumo padariniai tebeįtampa iki šiol. Tąsyk Lietuvos ir Latvijos Prezidentai bei premjerai, susitikę pamedžioti, pasirašė susitarimą, pagal kurį jūros siena su Latvija būtų buvusi nubrėžta taip, kad Lietuva būtų netekusi sąlyčio su Švedijos ekonominiais vandens. Viešai paskelbus slaptaįj memorandumą ir Lietuvoje kilus skandalui, šis susitarimas buvo panaikintas.

Nepaisant to, ši Maišiagalos memorandumu numatyta siena vėl pasirodo labai rimtuose tarptautiniuose jūriniuose leidiniuose.

Lietuvos ekonominė zona – trikampis?

Ekonominių zonų terminas atsirado po Antrojo pasaulinio karo. Mat kaip tik tada trečiojo pasaulio šalys, kurių didelė nacionalinio biudžeto pajamų dalį sudarė pajamos iš žvejybos vandenyne, ėmė reikšti nepasitenkinimą, kad šiose teritorijose žvejojama ir kitų šalių laivai. 1962-1964 m. Čilė ir Peru paskelbė 200 mylių pločio savo ekonominių vandenų zoną. Septintajame dešimtmetyje Baltijos jūroje ekonomines zonas pasidalijo ir SSRS su Švedija, Suomija, Lenkija.

Valstybės ekonominėje zonoje kitų valstybių laivams yra draudžiama be leidimų žvejojti, rengti naftos paieškas. Šios valstybės karo laivai, pasienio policija gali tikrinti kitos valstybės laivą, atsidūrusį ekonominėje zonoje.

Sovietų imperijai suirus, Baltijos valstybės dar nėra pasidalijusios ekonominėmis zonomis.

Šiuo metu Lietuvos Respublikai Baltijos jūroje priklauso 12 jūrmilių teritorinių vandenų. Nuo mūsų pakrantės iki Švedijos ekonominės zonos yra apie 70 jūrmilių.

Deja, atrodo, kad pagal tarptautinių jūrlapių sudarymo praktiką Lietuva gali netekti išėjimo į Švedijos ekonominę zoną. "Lietuvos aidui" duomenimis, jeigu delimituojant Lietuvos ir Kaliningrado srities bei Lietuvos ir Latvijos jūros sieną bus vadovaujama paprastu geodezijos principu, šios sienos susikirstų ties 55o52' Šiaurės platumą ir 19o07' Rytų ilgumą, sudarydamos Lietuvos ekonominės zonos trikampį. Iki Švedijos

Evaldas Jankauskas

jos ekonominės zonos mums trūktų apie 9 km jūros.

Kaip "Lietuvos aidui" sakė Lietuvos jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinacinio centro kapitonas koordinatorius Algimantas Valiukėnas, tokios perspektyvos labai realios.

- Visas mūsų centras buvo šonkuruotas, kai gavome šių metų Anglijos admiraliteto radijo signalų žinyną, - kalbėjo A. Valiukėnas. - Šį žinyną sudarinėja labai solidi Didžiosios Britanijos hidrografijos tarnyba, o tomis knygomis naudojasi, galima sakyti, viso pasaulio jūrų valstybės bei kapitonai.

Tad kas gi taip nustebino prityrusius jūrų vilkus?

Šiuose Didžiosios Britanijos admiraliteto jūrlapiuose Baltijos jūra padalyta į sektorius (beveik identiškus valstybių ekonominėms zonomis), kuriuose jūros sienas turinčios valstybės atlieka paieškos ir gelbėjimo darbus (angliškai: Baltic area Maritime Search and Rescue Regions (SSR). Tarkime, jei laivą ištiktų nelaimė Baltijos jūroje, Lietuvos ekonominiuose vandenyse, tai žmonių gelbėjimo darbus organizuotų kaip tik Lietuvos jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinacinis centras.

Kaip "Lietuvos aidui" sakė kapitonas koordinatorius A. Valiukėnas, šis centras savo sektoriaus šiaurinė siena laikė Šiau-

rės platumos 56o04'09" lygiagrete, kuri eina iki Švedijos ekonominės zonos, tačiau iš Anglijos admiraliteto jūrlapių matyti, kad šis atsakomybės rajonas gerokai sumažintas.

- Nubrėžta įstrižainė, kurios galas liečia 55o52' Šiaurės platumos ir 19o07' Rytų ilgumos, - aiškino A. Valiukėnas.

Latviai nori Lietuvos jūros teritorijos?

Paprašytas pakomentuoti tokius jūrlapius, A. Valiukėnas tiesiai pasakė:

- Tai pretenzijos į Lietuvos vandenį.

Pabrėšime, kad 1996 metais prieš Kalėdas Lietuvos jūrų paieškos ir gelbėjimo koordinacinis centras buvo gavęs raštišką iš Didžiosios Britanijos admiraliteto paklausimą, kokios yra nubrėžtos jūrų sienos tarp Lietuvos ir Latvijos, Lietuvos ir Rusijos. Tąsyk centro vyr. kapitonas koordinatorius Romualdas Musulas atsakė, kad kol kas tarpvalstybinių sutarčių nėra. Deja, matyt, kažkas paskubėjo anglus informuoti kitaip.

Latvija, Lietuva ir Rusija tėra pasirašiusios dokumentą, kuris reglamentuoja skrydžių valdymo regioną.

Kaip matyti iš Aeronautikos gelbėjimo koordinacinio centro viršininko Romualdo Račkausko rašto, Lietuvos Respublikai tenkantis sektorius susisiečia su Švedijos sektoriumi. Riba su Latvija yra laužta taške E.

Kaip sakė A. Valiukėnas,

nustatant jūros sieną paprastai vadovaujama tam tikrais matavimais kranto atžvilgiu. Per 3 taškus, išsidėsčiusius tam tikrame kranto ruože, nubrėžiama tiesė, o vėliau iš jos išvedamas statmuo, kuris ir tampa jūros siena.

- Tiesa, galimas ir atvirkštinis sprendimas, - sakė A. Valiukėnas, - statmenį išvesti iš jau nusistovėjusios kitos valstybės ekonominės zonos. Šiuo atveju – iš Švedijos. Beje, šitaip brėžiant, Lietuvos ekonominė zona nebūtų trikampis, o labiau panašėtų į "rombą" ir gerokai mažesnė būtų Latvijos ekonominė zona.

A. Valiukėnas mano, kad reikėtų atgaivinti derybas, kurios nutrūko 1991 m. rugpjūtį. Tuomet jūros sienos delimitavimo su Latvija grupei vadovavo A. Valiukėnas ir buvo pasiektas žodinis susitarimas tarpvalstybinę sieną nubrėžti pagal lygiagrete, išeinančią nuo paskutinio sausumos taško – 56o04'09" Šiaurės platumos. LA

Padovanokite "Darbininko"

prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių proga!

Prenumerata metams - tik \$30.

Senasis uostas Šventojoje

V. Kapočiaus nuotr.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 15

Vykdami į Lietuvą, mes, kaip kadaise knygnešiai, slapta gabendavome ryšulius draudžiamos literatūros. Ne mažiau svarbus, manau, buvo ir asmeninis bendravimas su mokslo bei meno žmonėmis – kiek galėjome, stiprinome jų ryžtą dirbti tėvynės labui net ir komunistų kontroliuojamose kultūros institucijose.

Tai ypač nepatiko mūsų oponentams išseivijoje. Neretai nedraugiškai būdavo vertinamos net "Santaros-Šviesos" pakviestų rašytojų, menininkų, dainininkų viešnagės Amerikoje, nors ir pikčiausiems kritikams turbūt slapta knistelėjo pasiklausyti, ką jie kalba, pabuvoti jų koncertuose. Itin daug susierzinimo kildavo, jeigu svečias būdavo kompartijos narys. Spauda juos atvirai vadindavo KGB siunčiamais agentais. Mus puldavo kaltinti, kad statome tiltą tarp išseivijos ir komunistų Lietuvoje. Bet mes tikėjome, kad tokie ryšiai skleidžia demokratinę dvasią Lietuvoje, nes apsilaikę Amerikoje lietuvių inteligentai grįžta geriau suvokę didžiulį Vakarų gyvenosenos pranašumą prieš sovietinę diktatūrą ir tai papasakoja bent savo aplinkos žmonėms. Be to, tai buvo labai svarbu ir stengiantis išsaugoti lietuvių JAV, nes tokios viešnagės pagyvindavo išseivijos kultūrinį gyvenimą, sudomindavo jaunesniąją kartą tėvų gimtine.

Atkakliai laikėmės savo kultūrinės politikos, bet mūsų kraštutiniai priešininkai kartais net sukeldavo labai nemalonių incidentų. Tiesiog gėdinga akcija buvo organizuota prieš atvykusį į JAV puikų

dainininką Vaclovą Daunorą, kuris, mūsų kvietimu, koncertavo Jaunimo centre Čikagoje.

Prie įėjimo į salę išsirikiavo piketas su labai piktais plakatais. Tai buvo rėksmingų žmonių grupė, kuri beveik blokavo Jaunimo centro duris. Norint pakliūti į koncertą, reikėjo tiesiog prasibrauti pro jų užtvarą ir išgirsti pamokslą, kad esi "raudonas", nes eini klausytis kaip "komunistas ir KGB giedos "Internacionalą" bei šlovins Staliną, norėdamas bolševizmo sėklą pasėti ir Amerikos žemėje".

Važiavau į koncertą kartu su žmona. Pamatęs, kas darosi prie įėjimo į Jaunimo centrą, išleidau ją iš automobilio kiek atokiau nuo pastato sakydamas: "Tavęs tikriausiai neatpažins ir kai matys, kad eina viena moteris, nesiims per daug pulti". Tai ir buvo – ji prasmuko vidun negavusi pylos.

Kai išlipęs iš automobilio prie pastato priartėjau aš, pasigirdo didžiausias balsų choras: "Ar tu, Adamkau, susidėjai su rondonaisiais! O dar Amerikos valdžios istaigai vadovauji!" Aš tik pamojau jiems ranka ir, nieko neatsakydamas, šypsodamasis yriaisi per jų piketą į salę. Įlėjęs matau: sausakimša, laisvų vietų sunku rasti, nors koncerto išvakarėse lietuviški laikraščiai ragino žmones jokiū būdu patiems neiti klausytis "komunistų pasiuntinio" ir dar atkalbėti draugus bei kaimynus.

Prasidėjo išpuodingas koncertas. Vaclovas Daunoras sodriu galingu balsu atliko klasikinio repertuaro operų arijas, lietuvių liaudies dainas. Per salę nuvilnijo tykaus džiaugsmo banga, kai pasigirdo "Ave Marija" melodija. Ir staiga dieviškosios giesmės garsus permuša dūžtančio stiklo džerskesys. Su baisiu trenksmu vidun įlekia plyta ir ant kraštutinėse vietose sėdinčių žiūrovų pabyra lango stiklo duženos, iki kraują įdrėksdamos ten sėdėjusiam kompozitoriui Dariui Lapinskui ranką, prisidengusiam ja nuo smarkesnio sužalojimo veidą. Dar kažkas apdraskomas, bet, laimė, niekas rimčiau nesužeidžiamas.

Visa salė pasisuko pažiūrėti, kas įvyko, bet nė vienas žiūrovas nepašoko iš vietos, nepasigirdo jokio baimingo riksmo. Net Darius Lapinskas tik apsvyniojo nosine ranką ir klausėsi toliau salės skliautus virpanančios "Ave Marija" – Vaclovas Daunoras nė akimirkai nepertraukė giesmės. Kai paskutinio garso aidas nuslopo tyloje, sustingusioje salėje pratrūko aplodismentų audra. Žmonės pakilo iš savo vietų ir, skanduodami "bravo!", plojo ir plojo. Visus užliejo tarpusavio vienybės ir solidarumo su dainininku jausmas. Aplodismentai vis netilo. Tai buvo lyg atsiprašymas: "Atleiskime, kad mes, lietuviai, esame tokie pikti".

Tokie ekscesai atspindėjo ne tik liberaliojo ir konservatyviojo galvojimo skirtumus, bet netiesiogiai – ir kartų konfliktą. Kai santariečiai susibūrė, tai buvo aukštuosius mokslus Amerikoje įgijusios jaunuomenės organizacija. Metams bėgant, ji tapo jau viduriniosio amžiaus lietuvių inteligentijos susivienijimu, bet nemažiau suseno ir jos oponentai. Be abejo, tarp "Santaros-Šviesos" kritikų buvo ir mūsų kartos žmonių, vėliau – net jaunesnių už mus. Tačiau priešiška mūsų liberaliajai krypti iniciavo būtent vyresniosios kartos atstovai, pirmiausia įvairių organizacijų vadai ir vadukai.

Jokiū būdu nesiryžčiau dėl to smerkti vyresniosios kartos. Jiems psichologiniu požiūriu iš tikrųjų buvo sunku mus suprasti, nors priešiškas, aiškus, neišdygo pats savaime, be kurstymo, kurio sąmoningai ėmėsi kai kurie asmenys.

Vyresnioji išseivijos karta itin skausmingai išgyveno tėvynės praradimą. Tie žmonės savo akimis regėjo, kaip tarpukaryje kūrėsi Lietuva, kaip sunkiai plušant pamažu kilo ir krašto, ir jų asmeninė gerovė. Okupacija, komunistinė santvarka sugriovė jų gyvenimą. Nors ilgainiui JAV jie susikūrė gal ir ne blogesnes buitines sąlygas, negu turėjo Lietuvoje, bet visam laikui išliko jų patirta gili psichologinė trauma. Inžinieriui advokatai ar profesorius nereg-

(nukelta į 4 psl.)

■ Estijos prezidentas Lennartas Meri interviu Ispanijos spaudai pareiškė, kad Estija nuosirdžiai suinteresuota tuo, kad Rusija virstų stabilia, ekonomiškai galinga ir demokratine šalimi. Pasak Estijos prezidento, Estijos įstojimas į ES ir NATO būtų savotiška pama Rusijai, kuri įgytų stabilią vakarinę sieną. L. Meri prognozavo, kad Estija taps NATO nare 2002 m.

■ Ispanijos premjeras Jose Maria Aznar susitikime su Estijos prezidentu Lennartu Meri Madride pareiškė, kad nesitiki ES išplėtimo iki 2002 m., nes dar nebaigtos vidinės ES reformos. L. Meri pažymėjo, kad Estija laiko ES plėtimą ir jos vidines reformas vieningu procesu. Kalbėdamas apie NATO problemas, Ispanijos premjeras sakė, kad oficialios diskusijos dėl antrojo aljanso plėtimo etapo dar neprasidėjo. Tačiau jis užtikrino L. Meri, kad Estijos, kaip kandidatės į NATO, pozicijos yra gana tvirtos ir reikia tęsti pasiruošimą.

■ Rusijos VRM duomenimis, Spalio revoliucijos 81-osios metinės buvo pažymėtos 82-uose Rusijos Federacijos subjektuose, įvairiose manifestacijose dalyvavo 270,5 tūkst. žmonių.

Rusijos nepriklausomo socialinių ir nacionalinių problemų instituto surengtos sociologinės apklausos metu tik 13% respondentų pritarė komunistinei ideologijai. Slavofiliškos ideologijos šalininkais save laiko 19% rusų, o 37% yra visai deideologizuoti. Rinkos reformas remia tik 6% rusų.

■ Vaclav Havel, pirmą kartą per ketverius metus apsilankęs Slovakijoje, teigė, jog rugsėjį vykusią rinkimų rezultatai reiškia daug daugiau nei paprastą vyriausybės pasikeitimą stabilios demokratijos šalyje. Havelas pasiūlė savo asmeninę paramą Slovakijai siekiant sugrąžinti buvusias pozicijas integracijos į ES ir NATO procese. Anksčiau, kaip ir Čekija, buvusi pirmųjų gretose, Slovakija nepateko į pirmųjų valstybių, pakviestų deryboms dėl stojimo į ES ir NATO, eiles.

Ateitininkų mini-kursas moksleiviams

Spalio 9 - 12 dienomis įvyko septintasis Ateitininkų mini-kursas moksleiviams rytų pakrasty. Vadovavo Mirga Girniuvienė ir Daiva Navickienė. Kursantų vadovai buvo Aurimas Jakutavičius ir Skaidrys de Sa Pereira. Dalyvavo: Rasa ir Gintas Stirbiai ir Lina Šeštokaite iš Philadelphijos; Vaiva Razgaitytė iš New Yorko; Nomeda Girniūtė, Petras ir Laura Gavelytė iš Bostono apylinkių. Kadangi penki dalyviai neseniai atvykę iš Lietuvos, dominavo lietuvių kalba. Jaunuoliai susidraugavo ir kursas praėjo šilto, lietuviško dvasioje.

Buvo skaitomos dvi paskaitos. Po kiekvienos paskaitos kurso dalyviai išsiskirstė į du būrelius, kuriuose diskutavo paskaitininkų parengtus klausimus. Diskusijoms vadovavo patys jaunuoliai, Aurimui ir Skaidriui padedant. Po diskusijų jaunuoliai parengė diskusijų santauką, kurią skaitė visiems.

- Dr. Andrius Kazlauskas kalbėjo tema "Kristus kasdienybėje", atkreipdamas kursantų dėmesį į paskiras evangelijas. Vienus dalyvius ypač pagavo jo iškeltas klausimas: "Ar tu manai, kad Dievas iš kiekvieno laukia kažko, ką tik tas žmogus gali padaryti? Ir kaip gali žinoti?"

- Dr. Onilė Šeštokienė kalbėjo apie bendraamžių daromą spaudimą ryšium su rūkymu, degtine, apranga ir t. t., pailiustruodama mintis jos pačios patirtais pavyzdžiais. Kursantams

Gintas Stirbys, Nomeda Girniūtė ir Laura Gavelytė ruošiasi ginčytis apie evangelijas

labai patiko aktuali ir gyva paskaita.

- Trečia kurso tema buvo šeimyniškumas. Dalyviai nagrinėjo klausimą: "Kurie bruožai svarbiausi mano antrojo pusėj?" Bendra išvada: ištikimybė ir meilė yra svarbiausi dalykai ieškant antros pusės.

Kurso dalyviai taip pat turėjo progos parašyti trumpas prakalbas laisvom temom ir jas paskaityti prieš grupę. Prakalboms lietuviškas temas, pavyzdžiui, graikų mitologiją, virusus, merginas, bostoniškų kelionę į Philadelphijos Šeimos šventę, lituanistinę mokyklą ir t. t.

Šalia paskaitų bei prakalbų kursantai dar peržiūrėjo ir aptarė filmą "Gattica", žaidė profesionalų pravedamus žaidimus, lavinančius bendradarbiavimą ir mokėsi dalyvauti debatuose. Debatų temos buvo įvairios, pvz.: "Ar reikėtų vaikūčiams pa-

sakyti tiesą apie Kalėdų Senelį?", "Ar televizija turi negerą įtaką jaunimui?", "Ar roko muzika turi negerą įtaką jaunimui?" ir t. t.

Šeštadienio vakare įvyko susikaupimo vakaras, per kurį jaunuoliai išsilino į evangelijas ir jas diskutavo, giedojo giesmes ir lavino savo sugebėjimą tyloje susikaupiti.

Sekmadienio vakare buvo linksmavakaris. Buvo žaidžiami įvairūs žaidimai, o į galą buvo šokiai, naudojant amerikonišką muziką, taip pat ir Žas muziką iš Lietuvos.

Laisvalaikiu nebuvo apsieita be sporto, vadovaujant Aurimui ir Skaidriui.

Atsisveikinti buvo liūdna, bet visi kartojė, jog dabar turės ko laukti - sekančio Ateitininkų mini-kurso moksleiviams!

Mirga Girniuvienė

Kunigas Petras Burkauskas pašventina Philadelphijos Ateitininkų vėliavą

CZ. Milosz gimtinėje pradėtas statyti poeto kultūros centras

Prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad spalio 7 d. Kėdainių rajono Šateinių miestelyje pradėtas statyti žinomo lenkų ir lietuvių poeto, Nobelio literatūros premijos laureato Czesław Milosz kultūros centras kūrybingam bendravimui bei supratimui telks įvairių pažiūrų, kartų, tautų ir valstybių žmones. "Tikiu, kad šis centras taps intelektualių politologų ir pažangių idėjų generavimo vieta, skleidžiančia modernias mintis ne tik Lietuvai bei Lenkijai, bet ir visai Europai, visam pasauliui", - sakė V. Adamkus kultūros centro statybų pradžios iškilnėse. Pasak Prezidento, "dėdami kartinį Cz. Milosz centro akmenį, mes ne tik reiškiamo pagarbą žymiam dviejų tautų ir kultūrų auklėtiniui, bet tuo pačiu reiškiamo ir savo nuostatą tęsti gyvybingiausias istorines tradicijas, kurios buvo puoselėtos šimtmečius ir ne vienai kartai tapo tvirta kultūrine bei mo-

raline atrama, išgyvenant skausmingus devynioliktojo ir tragiškus dvidešimtojo amžiaus sukrėtimus". Prezidentas įmūrijo simbolišką pirmąją būsimos centro plytą. Cz. Milosz gimtajame Šateinių miestelyje statomas kultūros centras turėtų duris atverti 2000 metais. Čia bus rengiami literatūriniai vakarai, susitikimai su rašytojais ir poetais, kitais meno žmonėmis, rodomi spektakliai. Čia įsikurs ir Cz. Milosz muziejus. 1911 metais Šateiniuose gimęs Cz. Milosz, vadinantis save Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės piliečiu, yra laikomas vienu geriausių šio amžiaus poetų. 1980 metais jam buvo įteikta Nobelio literatūros premija. Nuo 1960 metų nuolat Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenantis poetas dažnai atvyksta ir į Lenkiją, ir į Lietuvą. Paskutinį kartą savo gimtinėje jis lankėsi pernai rugsėjo mėnesį.

ELTA

Seime svarstomi įstatymai dėl civilinės atsakomybės

Lietuvos Seimas pradėjo svarstyti įstatymus, susijusius su privalomuoju transporto priemonių draudimu. Estijoje ir Lenkijoje žalios kortelės sistema įvesta 1993 metais, Latvijoje - 1997 metais. Lietuvoje siūlomame įstatymo projekte draudimo suma numatyta 20 tūkst. litų turtui ir 20 tūkst. litų

asmeniui. Vėliau draudimo sumos turės didėti. Šiuo metu valstybinėje draudimo įstaigoje lengvojo automobilio draudimas per metus kainuoja apie 470 litų. Prognozuojama, kad išlaidos draudimo įmokoms sudarys apie 5 % vidutinio atlyginimo bei 7 % vidutinės pensijos.

LR

Ūkininko tvenkiniuose auginami vėžiai

Telšių rajono Buožėnų kaimo ūkininkas trijuose tvenkiniuose šiemet pradėjo auginėti vėžius. 102 hektarus žemės turintis ūkininkas taip pat auginą 50 kiaulių. Pirmąją vėžių verslo investiciją ūkininkas įkainavo dviem kiaulėm. Neturėdamas pakankamai daug atliekamų lėšų nuo ūkio, naują verslą p. Kazlauskas ketina plėtoti pamažu. Ūkininkas nusprendė pats įsigyti ekskavatorių ir išsikasti naujus tvenkinius, nes kitaip 8 tvenkinių iškasimas kainuotų 50 tūkst. litų. Ūkininkas į tvenkinius prileido taurių ir plačiažnyplių vėžių, kurie sudaro tik 2 - 3 % Europoje auginamų vėžių. Be to, šie vė-

žiai yra mėsingesni ir maistingesni už siauražnyplius vėžius, kurie paplitę labiau. Vėžius ūkininkas ketina parduoti švedams, nes Švedijoje už kilogramą vėžių mokama po 200 litų, o Lietuvoje tik po 20 litų.

LR

DARBININKAS -

vienas seniausių
išseivijos laikraščių
Amerikoje

(718 - 827-1351)

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 15

(atkelta iš 3 psl.)

tai teko šluoti fabriko grindis su beraščiais juodaodžiais. Gyvenimo laikrodis jiems sustojo ties ta data, kai jie paliko Lietuvą. Natūralu, kad tai buvo nenuslopstanti asmeninė tragedija, ir net pats žodis "komunistas" jiems kėlė pasibjaurėjimo ir neapykantos jausmus.

Nors ne kartą teko smarkiai ginčytis su šiais žmonėmis, bet gerbiu juos už jų atkaklumą, ryžtą, pasiaukojimą savo vaikams, kuriuos jie sugebėjo išleisti į aukštuosius mokslus. Jie nekalti, kad okupuotos Lietuvos gyvenime skyrė tik dvi spalvas - juodą ir baltą. Kitaip mąstyti jie ir negalėjo. Man net buvo šių žmonių gaila, kai mes, jų vaikų karta, dažnai išsimokslinusi per jų prakaitą uždirbtais pinigais, ėmėme su jais konfliktuoti dėl požiūrio į Lietuvą. Jiems atrodė, kad tapome kažkokiais minkštakūniais ir juos išduodame, atsisakydami nesutaikstomo priešiško sovietams politikos.

Tačiau ne visos išseivijos politinės partijos ir organizacijos buvo mums priešiškos. Bene geriausiai "Santara-Šviesa" sugyveno su liaudininkais - bent jau "raudonaisiais" jie niekuomet mūsų nepravardžiavo. Gana normaliai klostėsi mūsų santykiai ir su katalikiškos orientacijos intelektualų sukurtu Lietuvių frontu. Nepaisant idėjinio skirtumų, jie objektyviai vertino "Santaros-Šviesos" veiklą ir ilgainiui net ėmė lankyti mūsų konferencijose. Socialdemokratai, iš pradžių mums buvę gana palankūs, kai paskelbėme šūkį "Veidu į Lietuvą", ėmė mus smarkiai puldinėti. Bet jų stipriausi intelektualai nenutraukė su mumis ryšių, lankydavosi "San-

taros-Šviesos" suvažiavimuose. Tautininkai, išskyrus vieną kitą jų atstovą, mums buvo priešiški visą laiką. Krikščionys demokratai taip pat jokių simpatijų "Santarai" neįteigė, nors ir nesiėgė labai agresyviai. Tačiau nuo jų "Draugo" mums visuomet gerokai kildavo. Vis dėlto pamažu aštuntojo dešimtmečio viduryje ir šio laikraščio tonas ėmė švelnėti. Tik pačios kraštutiniausios ideologinės srovės žmonių, vadinamųjų birčinkų, neapykanta "Santarai" niekada neatslūgo. Iki šių dienų mes jiems esame komunistai, ir vienas jų vadovų Vilius Bražėnas nuolat atkakliai kaltina "Santarą" bendradarbiavimu su okupantais.

Kai pati Lietuva per dainuojančią revoliuciją atkūrė Nepriklausomybę, pasidarė akivaizdu, kad "Santaros-Šviesos" taktika buvo teisinga. Tik keista, kad kai kurie smarkiausi mūsų kritikai dabar puolėsi skelbti esą jie į tėvynę veždavę draudžiamą literatūrą ir sau ėmė priskirti didžiausius nuopelnus skatinant Lietuvoje minties laisvę, skleidžiant Atgimimo laikus priartinusias idėjas. Santariečiai tai stebi su šypsena ir nesivelia į politiką su šiais veikėjais, vis dar besistengiančiais kalbėti išseivijos vardu.

ISTORINĖS TABOR FARMOS ŠEIMININKAI

"Santaros-Šviesos" istorija labai susieta su Tabor Farmos vasarviete. Joje vykdavo mūsų suvažiavimai, konferencijos, susitikimai. Tabor Farma tapo ir mano bei Almos gyvenimo istorijos dalimi. Mat septintojo dešimtmečio pradžioje mes perėmėme iš senosios lietuvių emigracijos atstovo, šios poilsiavietės šeimininko Juozo Bačiūno visus jos priežiūros ir administravimo reikalus.

Juozas Bačiūnas - labai reikšmingas JAV lietuvių bendruomenės žmogus, daug nuveikęs tiek išsaugojant lietuviybę tarp ankstesniosios bangos emigrantų, tiek stiprinant pokario išseivijos sukurtas organizacijas. Itin nepakeičiamas buvo šis žmogus iki 1949 metų. Bet ir vėliau, kai į Ameriką iš Vokietijos karo pabėgėlių

stovyklų persikėlė tūkstančiai lietuvių, Juozas Bačiūnas rado bendrą kalbą su naujai įkurtomis jų organizacijomis ir rėmė jų veiklą.

Ankstesniosios bangos lietuvių emigrantų bendruomenėje buvo labai nedaug pasiturinčių ir neblogai išsilavinusių žmonių. Juozas Bačiūnas būtent tuo išsiskyrė iš kitų tos kartos atstovų: buvo ir gana turtingas, ir nors savamokslis, bet neblogai išprusęs vyras.

Savo įsigytoje vasarvietėje Tabor Farmoje, esančioje apie 160 kilometrų į rytus nuo Čikagos, Mičigano valstijoje, jis rengdavo veiklesnių lietuvių susitikimus. Šie ėmė kurti visuomenines organizacijas, kurių išlaikymui Juozas Bačiūnas skyrė nemažai asmeninių lėšų. Antai dar Antano Olšausko iki Pirmojo pasaulinio karo pabaigos leistą laikraštį "Lietuva" daugiausia finansavo būtent jis.

Juozas Bačiūnas bendradarbiavo ir su A. Olšausko sūnumi Antanu Olšausku-Oliu, kuris buvo bene ryškiausias ankstesniosios emigracijos tautinės srovės veikėjas, atstovavęs jai Amerikos lietuvių taryboje. Jie drauge su kitais ALTO nariais 1940 metais parengė pirmąją šios organizacijos kreipimąsi į tuometinį JAV prezidentą Frankliną Delaną Ruzveltą. Šis kreipimasis turėjo milžinišką politinę reikšmę, nes jo paveiktas prezidentas F. D. Ruzveltas greitai padarė pareiškimą, kad Lietuva laikoma tik laikinai okupuota šalimi, kurios valstybingumas juridškai nėra nutrukęs.

Idėjiniai impulsai politinei ir kultūrinei lietuvių veiklai dažnai ėjo iš Tabor Farmos. Antai čia kilo idėja leisti "Margučio" žurnalą (ėjo nuo 1928 metų iki 1965 metų). Juozas Bačiūnas taip pat padėjo Antanui Vanagaičiui įkurti Čikagos lietuvių radiją "Margutį", transliuojantį laidas štai jau šešiasdešimt penkerius metus. Tai viena seniausių etninių programų Amerikoje.

Algimantui Mackui ir Lilijai Vanagaitienei 1964-ųjų metų pabaigoje tragiškai žuvus autokatastrofoje, jau man teko perimti vadovavimą "Margučio" radijui: pirmininkavau jo tarybai ir buvau juridškai atsakingas asmuo daugiau kaip dvidešimt penkerius metus.

(bus daugiau)

Iš JAV LB-ės XV-sios Tarybos II-sios sesijos 1998 m. spalio 10-11d. Cleveland, Ohio: sesijoje dalyvavę Tarybos nariai ir garbės svečiai. Dešinėje - LR ambasadorius JAV (Washington) Stasys Sakalauskas Jono Urbono nuotr.

Netęseti Vilniaus savivaldybės pažadai

Tūkstančiai vilniečių, kurie prieš keletą metų Vilniaus priemiestiuose ėmė statyti privačius namus, dabar kremtasi iš nevilties. Aplink Vilnių yra jau 11 naujų privačių namų rajonų, su daugybe įvairiausių namų. Tačiau naujuosiuose kvartaluose nėra centralizuotų komunikacijų tinklų. Nuotekomis jau teršiami šalia esantys tvenkiniai. Tinklus žadėjo ir turėjo nutiesti savivaldybė, tačiau to nepadarė. LR

JAV LB-nės XV-sios Tarybos II-ji sesija Clevelande, Ohio, 1998 spalio 10-11 d. (iš k. į d.): Dalia Puškorienė - JAV LB XV-sios Tarybos narė, kun. Gediminas Kijauskas, Clevelando lietuvių parapijos klebonas, Stasys Sakalauskas - LR ambasadorius JAV (Washington), Regina Narušienė - JAV LB KV pirmininkė, Ingrida Bublėnė - LB garbės konsulė Clevelande Jono Urbono nuotr.

Gerbiama Redakcija,

Siunčiu straipsnį iš Anaheim vietinio laikraščio apie buvusios New Yorko lietuvių dukrą. Vida Šlapelytė-Ellner, Genės ir Petro Šlapelių vienturtė dukrė užaugo Connack, NY (Long Island), lankė Maironio lituanistinę mokyklą. Ji buvo, kaip ir jos tėvai, veikli lietuvių visuomenėje. Šoko tautinių šokių ansamblyje "Tryptinis" ir 1979 m. buvo New Yorko atstovė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese, kurio stovykla vyko Anglijoje, o pats kongresas Altenberge, Vokietijoje. 1979 m. išsikraustė į Kaliforniją darbo reikalais dirbdama kaip aerospace technologijos inžinierė. 1981 m. išteko už David Ellner, kuris irgi kilęs iš New Yorko. Apsigyveno Anaheim (netoli nuo Los Angeles). Susilaukė trijų vaikų - Andriaus, Lauros ir Dainos. 1990 m. jos tėveliai irgi nutarė keltis į Kaliforniją, kad būtų arčiau savo anūkų.

Dabar vidurintoji dukrė Laura, pasižymėjusi gimnastikos sporte, ir kiti du vaikai pilnai užima Vidos laiką, reikalaudami įvairaus darbo su jais.

Festivalis

"Amžinoji Jeruzalė"

Nacionalinėje filharmonijoje prasidėjo muzikos festivalis "Amžinoji Jeruzalė", skirtas Izraelio valstybės įkūrimo 50-mečiui ir atnaujintos Lietuvos žydų bendruomenės 10-mečiui. Festivalio rengėjai - specialiai sudarytas komitetas, globėjas - Lietuvos Seimo pirmininko pavaduotojas Arvydas Vidiūnas. Vilniuje rengiamas festivalis - tai žydų gyvenimo, istorijos ir religijos apmąstymas. Pirmajame festivalio koncerte buvo atlikta Hendelio oratorija "Judas Makabėjus". Festivalis tęsiasi. LA

Pusiausvyroje į Olimpiados žvaigždyną

Daug žmonių žavisi Olimpiados atletais ir norėtų būti panašiai fiziškai pajėgūs, bet ne visi to siekia taip stipriai kaip Laura Ellner.

"Stebėdama Olimpinius žaidimus, - sako Laura, - ypač pamėgau gimnastiką ir nutariau pamėginti".

Ši 10-metė Anaheim Hills gyventoja jau pusę savo nūgyvento laiko pasikyrę gimnastikai. Ji pasiekė 8 lygį (10 lygis yra aukščiausias), įvairiose varžybose laimėjo daugiau kaip 100 medalių.

Neseniai ji laimėjo antrąją vietą grindų gimnastikoje ir septintąją vietą visame Junior Olympic Regional Championship. Ji taip pat buvo viena iš šešių mergaičių 8 lygio komandoje, kuri atstovavo pietinei Kalifornijai. Komanda laimėjo pirmąją vietą.

"Aš mėgstu rungtyniauti", sako Laura, bet tai nereikia, kad

ji nesijaudina. "Aš labai stengiuosi, todėl ir jaudinuosi".

Laura Ellner

Kaip bebūtų, Laura Ellner jau žino, ko nori. Ji visai nesiveržia laimėti Olimpiados medalių.

"Medalių laimėti būtų smagu, bet šiuo metu tai nėra mano tikslas".

Tad kas yra jos tikslas? Universiteto studijos, o po to - vaikų daktarė.

Laura sportuoja tik todėl, kad jai tai patinka, ne dėl to kad būtų uginga varžovė. Tam ir jos mama pritaria. Mama sako, kad Laurai visuomet patiko gimnastikos sportas. Ji nuo mažens tam turėjusi gabumą. Kai pasieki 9-tą ar 10-tą lygį, gali gauti stipendiją. Kas žino, ar ji tebenorės tai daryti dar septynerius metus? Bet kol kas šis pomėgis daro ją veiklia ir laiminga, ugdo pasitikėjimą.

Šiuo metu ji sportuoja Santa Ana South Coast Gymnastics Training Center. Ją treniruoja Xiaoping Li, 1981 m. pasaulio čempionas, bei bu-

vęs Olimpines komandos narys Jia Wen.

"Lietuviai... atrado Lietuvą"

Apie New Yorko jaunųjų krepšininkų vizitą Lietuvoje

Edvardas Šulaitis

Nors VI Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės jau baigėsi vasarą - birželio pabaigoje, bet apie jas vis dar norisi pakalbėti. O visokių vaizdų bei minčių iš tų žaidynių yra labai daug ir apie tai būtų galima daug ir dažnai rašyti.

Čia noriu kiek plačiau apžvelgti New Yorko Lietuvių Atletų klubo berniukų krepšinio komandos pasirodymus VI PLSŽ Lietuvoje. Jie ypatingai verti dėmesio, nes ši komanda buvo vienintelė klubinė krepšinio komanda iš visų JAV lietuvių sporto klubų. Kaip žinome, žaidynėse pasirodė ir JAV lietuvių vyrų komanda, tačiau joje žaidė krepšininkai iš JAV, Kanados ir net Lietuvos.

Dabar, bevartydamas iš Lietuvos parsivežtą spaudą, "Kauno dienos" dienraštyje užtikau įdomų Alvydo Staniulio rašinį, pavadintą - "Lietuviai... atrado Lietuvą", kur plačiai atžymimas New Yorko LAK berniukų komandos vizitas Lietuvoje. Rašinys pradamas taip:

"Visas trejas VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynių krepšinio varžybų rungtynes pralaimėję stambiais rezultatais S. Marčilionio, A. Sabonio ir Klaipėdos V. Knašiaus krepšinio mokyklų komandoms, New Yorko lietuvių atletų klubo (LAK) jaunieji krepšininkai buvo nustebę, bet nelabai nusiminę".

O nustebti buvo ko. Neseniai gautoje tų žaidynių rezultatų knygoje matome, kad jaunieji krepšininkai iš New Yorko pralaimėjo dideliais rezultatais: prieš "saboniukus" (34:92), prieš "marčilionius" (20:93) ir prieš klaipėdiečius (37:64). Toje knygoje įdėtos ir svečių iš Amerikos žaidėjų pavardės. Štai jos: Ramūnas Bartulis, Marta Grosaitė, Šon Norkus, Rimanatas Vilgalys, Mantvydas Baranauskas, Štopay Lobicki, Simas Aronas, Airis Drulia, Kipras

Grasauskas.

Tame "Kauno dienos" rašinyje toliau skaitome:

"Į Lietuvą važiuome tikėdamiesi pergalių, bet nemanėme, kad taip gerai žaidžia jūsų komandos. Mums dar reikia smarkiai treniruotis", - kalbėjo ne vienas New Yorko lietuviukas.

Jų treneris Juozas Milukas taip pat buvo nustebintas geru Lietuvos komandų žaidimu. Pasak jo, jaunieji Lietuvos krepšininkai aikštėje drausmingi, tiksliai vykdo trenerių užduotis, techniškai ir mąstantys.

Toliau tame straipsnyje nemaža rašoma apie patį J. Miluką: "Gimęs ir augęs Jungtinės Valstijose, Juozas Milukas anksti išmoko kalbėti vokiškai. Šia kalba šeimoje kalbėjo jo mama, kilusi iš Klaipėdos, ir tėvas, gimęs Kaune. LAK pirmininko nuomone, Pasaulio lietuvių sporto žaidynės ir Tautinės olimpiados labai suartina svetur išsibarsčiusius lietuvius, sporto aikštynuose atsiskleidžia jų sugebėjimai, tačiau šie renginiai turėtų vykti ne dažniau kaip penkeri metai..."

Rašinyje pateikiami ir kai kurių jaunųjų krepšininkų tėvų pasakymai apie Lietuvą. Savo mintis čia išsako Beatričė Aronienė ir jos sūnus Simonas Aronas. Beatričė iš Lietuvos į JAV yra išvykusi tik prieš 7 su puse metus. Jos sūnus Simonas pradėjo krepšinį žaisti tėvynėje. Lietuvos vaizdai jam buvo nauji ir nemytyti. Jo mama pasakojo, kad šeimoje visi kalba tik lietuviškai.

Straipsnio pabaigoje rašoma ir apie Hamiltono "Kovo" klubo jaunuosius (jaunučių klasės) krepšininkus, kurie irgi žaidė Kaune.

1998 m. metinis visuotinis ŠALFASS-gos suvažiavimas

Metinis visuotinis 1998 m. ŠALFASS-gos suvažiavimas įvyks 1998 m. lapkričio 21 d., šeštadienį, Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185-th St., Cleveland, Ohio. Telefonas: 216-531-2131.

Suvažiavimo pradžia - 11:00 val. ryto.

Pagal ŠALFASS-gos statutą suvažiavime sprendžiamuoju balsu dalyvauja sporto klubų rinktieji atstovai, sporto klubų pirmininkai ar jų įgaliotiniai, ŠALFASS-gos rinktieji bei skirtieji pareigūnai ir ŠALFASS-gos garbės nariai.

Patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti sporto darbuotojai, fizinio auklėjimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuvių sportinių judėjimu besidomį asmenys.

Smulkios informacijos pranešamos ŠALFASS-gos sporto klubams ir ŠALFASS-gos pareigūnams. Organizacijos ar asmenys, norintieji gauti smulkesnį informaciją ar pateikti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos Centro valdybos pirmininką Audrių Šileiką, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. 416-767-6520. Faksas: 416-760-9843.

Šalia rutininių einamųjų ŠALFASS-gos kasmetinių reikalų, vienu iš svarbiausių darbotvar-

kės punktų bus ŠALFASS-gos organų (Centro valdybos, Revizijos komisijos ir Garbės teismo) rinkimai.

Sporto klubai, ŠALFASS-gos pareigūnai ir sporto darbuotojai prašomi visu rimtumu atsižvelgti į mūsų sportinio gyvenimo gyvybinius reikalus ir pasistengti suvažiavime gausiai dalyvauti.

ŠALFASS-gos Centro valdyba

Pirmo ir viršutinio aukšto butai Vilniuje pigesni

Toks pat butas pirmame ir viršutiniame aukšte palyginus su butais viduriniuose aukštuose kainuoja 7 - 10 % pigiau. Vilniuje priklausomai nuo kambarių skaičiaus butas pirmame aukšte kainuoja nuo 4 iki 14 tūkst. litų pigiau. Be to, pirmojo aukšto butai yra 400 - 1200 litų pigesni nei tokie patys butai viršutiniame aukšte. Šio reiškinio priežastys pačios įvairiausios - nuo vagių baimės iki to, kad žiemą šiuose butuose būna šalčiau.

LR

Lengvoji atletika
Daugiausia kartų geriausia Lietuvos lengvaatlečiai pripažinti (pagal LTV ir radijo anketą) - vilnietis Adolfas Aleksiejūnas (1964, 1965, 1966 m.) ir vilnietis Kęstutis Šapka (1970, 1971, 1974 m.)

Daugiausia lengvosios atletikos rekordų pagerino - 22 - ilgujų nuotolių bėgikas Alfonsas Vietrinis (g. 1915 m.)

Oro balionų sportas
Aukščiausiai pakilo oro balionu - 4600 m - Gintaras Šurkus ir Valerijus Machnorylovas 1995 m. liepos pabaigoje oro balionu „Avia Baltika“.

Parašiutizmas
Vyriausias parašiutininkas - 85 m. 3 mėnesių 18 dienų amžiaus - vilnietis Viktoras Ašmenskas. Jis 1997 m. birželio 7 d. Kauno S. Dariaus ir S. Girėno oro uoste vykusios aviacijos šventės, skirtos Kauno aeroklubo 25 metų sukakčiai ir Lietuvos parašiutininkų grupinio šuolio 60 metų jubiliejui metu savarankiškai šoko su parašiu.

V. Ašmenskas yra pirmojo Lietuvos parašiutininkų grupinio šuolio dalyvis.

Didžiausia dviejų parašiutininkų išskleista vėliava - 212,28 m² (17,4 x 12,2 m) ploto - Lietuvos Respublikos valstybės vėliava, kurią 1996 rugpjūčio 3 d. du Kauno parašiutininkų klubo sportininkai Vladas Ūsas ir Aidas Varanauskas išskleidė ore ir sėkmingai nusileidė Vilniaus tarptautiniame oro uoste.

Didžiausia pasaulyje parašiutininkų sudaryta figūra - 300 sportininkų žvaigždė. Ją 1996 m. rugsėjo mėn. Rusijos padangėje sudarė 25 šalių sportininkai iššokę iš 6500 m aukštyje skridusių septynių sraigasparnių Mi-26. Šiame šuolyje sudarant figūrą dalyvavo vienas Lietuvos parašiutininkas - Vitalijus Janušauskas.

Plaukimas
Pirmosios oficialios plaukimo varžybos Lietuvoje įvyko 1924 m. birželio 24 d. Kaune per vandens sporto šventę.

Daugiausia pasaulio plaukimo rekordų pagerino - 3 - vilnietė Lina Kačiulytė.

Daugiausia Europos plaukimo rekordų gerino - 3 - vilnietė Lina Kačiulytė.

Daugiausia Lietuvos plaukimo rekordų gerino - 35 - Birutė Užkuraitytė-Statkevičienė.

Daugiausia Lietuvos plaukimo rekordų gerino (iš vyrų) - 29 - vilnietis Arvydas Juozaitis.

Daugiausia kartų Europos plaukimo čempionu - 3 - kartus - buvo Robertas Žulpa.

Daugiausia kartų Lietuvos plaukimo čempione - 28 - kartus - buvo Birutė Užkuraitytė-Statkevičienė.

Ilgiausiai nepagerintas Lietuvos plaukimo rekordas - nuo 1977 m. liepos 3 d. priklauso šiaurietei Violetai Penkauskaitėi. Ji kompleksinio plaukimo 400 m. distanciją Dnepropetrovske nuplaukė per 5 min. 9,44 sek.

Ilgiausiai nepagerintas Lietuvos vyrų plaukimo rekordas - nuo 1980 m. vasario 23 d. priklauso vilniečiui Robertui Žulpai (g. 1960 m.). Jis 200 m. krūtine Leningrade (dabar Sankt-Peterburgas) nuplaukė per 2 min. 15,36 sek. R. Žulpa yra olimpinis (1980 m.) ir Europos (1983 m.) čempionas.

*Škaičiuotojai rašo
"Darbininkui"*

Ir vėl prašom

Praėjo vasara, pradėjo kristi lapai, reikia šilčiau apsirengti. Lietuvoje ir kituose kraštuose gyvenantiems tau tiečiams reikia visokeriopos paramos.

Newarko BALFo 35-tas skyrius pradeda metinį šalpos vaju. New Jersey valstijoje gyvenantys lietuviai supranta šalpos svarbą ir noriai aukoja. Už aukas visiems nuoširdžiai dėkojame. Manome, kad visoje valstijoje liko tik vienas aktyvus BALFo skyrius, todėl prašome ir kitų tolimesnių vietovių lietuvių įsijungti į šalpos darbą per Newarko 35-tą BALFo skyrių.

Pridedame pereinusių metų stambesnių aukotojų sąrašą ir jų aukas: M. Daukšas \$1000.00, G. K. Trečiokas \$100.00, V. Audėnas \$50.00, H. Laucius \$50.00, A. Gražulis \$25.00, J. Kaziūnas \$25.00, V. J. Kvedaras \$25.00, V. Kligys \$25.00, M. J. Kurilavičius \$25.00, V. R. Melinis \$25.00, R. Melinis \$25.00, Mr. & Mrs. Murauskas \$25.00, A. Normantas \$25.00, L. B. Padleckas \$25.00, O. Stankaitis \$25.00, J. Veblaitis \$25.00, V. M. Vyžas \$25.00, J. Petrick \$20.00, V. Šernas \$20.00, V. Butvydas \$10.00, D. M. Griffith \$10.00, D. L. Miller \$10.00, P. Podgolsky \$10.00, F. D. Rogers \$10.00, E. Sadonis \$10.00, M. Stonis \$10.00, B. E. Sudžinskas \$10.00, B. Balciūnas \$5.00, L. Morkūnas \$5.00, A. Skruodys \$5.00. Kiti prisidėjo po mažiau. Balfo centrui persiūsta: \$1645.00.

Vladas Audėnas

Newarko BALFo skyriaus pirmininkas

Lietuvos žmonės

Vilniaus miesto meras R. Pakas

R. Šuikos nuotr.

AMERIKOS PREZIDENTO BĖDOS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

(atkelta iš 1 psl.)

natas 2/3 balsų dauguma. Tai proceso daliai vadovauja Aukščiausiojo teismo pirmininkas. Tačiau nusikaltimai, dėl kurių apkaltintas turi būti nušalintas iš pareigų, konstitucijoje nėra išskaičiuoti. Atstovų rūmai turi daug laisvės.

Vertinant prezidentą Clinton lietuvišku žvilgsniu, bent rašantis mano, kad jis yra neblogas krašto vadovas ir gan palankus Baltijos valstybėms. Pradžios mokyklą Clinton lankė Hot Springs mieste, kur buvo atvykusių lietuvių karo pabėgėlių. Jis bendravo su jų vaikais ir apie Baltijos valstybes kai ką išgirdo. Studentaudamas irgi yra bendravęs su lietuviais. Kai buvo Arkansas gubernatorius, valstijos sostinė Little Rock merė buvo afro-amerikietė Lottie Shakelford. Clintoną išrinkus prezidentu, Shakelford tapo demokratų partijos vicepirmininke, persikėlė į Washingtoną, suartėjo su lietuviais ir buvo išrinkta JAV-Baltijos fondo direktore. Ji turėjo įtakos Baltuosiuose rūmuose ir lietuviškuose reikaluose talkino. Aš du kartu ją sutikau Lietuvoje - Vilniuje ir Druskininkuose, kai vyko savivaldybių darbuotojų apmokymai.

Pats Clintonas lankėsi Baltijos valstybėse, taip pat ir jo žmona. Su Baltijos valstybių preziden-

tais susitiko Taline ir Washingtono. Darė spaudimą rusams išvesti iš Baltijos valstybių savo kariuomenę. Su Baltijos valstybėmis pasirašė svarbų dokumentą - JAV-Baltijos chartiją.

Baltijos valstybėms gali būti nuostolinga, jei prezidentas bus priverstas pasitraukti. Bet Amerikai vis tik būtų naudingiau, jei jo Baltuosiuose rūmuose nebūtų. Jis pažeidė prezidentūros kaip institucijos prestižą, sulaužė visame Vakarų pasaulyje priimtus teisės bei moralės nuostatus, apgaudinėjo savo artimuosius ir rėmėjus, kurie patikėjo jo nekaltumui.

Kaip ši byla baigsis?

Politiniai komentatoriai mano, kad rezultatus lems lapkričio 3 įvykių rinkimai. Jei Atstovų rūmuose ir Senate respublikonai sustiprins savo pozicijas, prezidentas bus apkaltintas ir pašalintas, jei demokratams atsilaikys, byla gali užsibaigti viešu papeikimu.

Greičiausiai taip ir įvyks. Bet tai bus jau 1999 metai.

Telšių apskrityje suremontuoti Telšių - Varnių kelias, Šiaulių - Palangos greitkelio ruožas bei kelio ruožas ties Kretingale. Iki metų pabaigos kelininkai išasfaltuos apie 30 km kaimo žvyrkelių maždaug už 10 mln. litų. LA

Šimtametė mokykla

Zarasų rajone prie Latvijos sienos yra nedidelis Suviško miestelis. Tai sena gyvenvietė, kuri istorijos šaltiniuose minima XV a. pradžioje. Suviškas buvo didelis miestas, bet jį kelis kartus sunaikino gaisrai. 1898

metais jame buvo įsteigta parapijos mokykla. Sovietinės okupacijos metais pradinė mokykla reorganizuota į septynmetę, vėliau aštuonmetę. Šiandien Suviško pagrindinė mokykla mini 100 metų jubiliejų. LA

SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

iš NEWARK, NJ
SAS linija

\$350 ten ir atgal, plus mokesčiai

\$250 Newark - Vilnius, plus mokesčiai

Išvykti reikia pirmadieniais ir antradieniais iš Newarko

Sugrįžti - ketvirtad., penktad. ir sekmadieniais

Keliauti galima nuo spalio 25 iki kovo 21 d.

Išskyrus gruodžio 13 - sausio 11 d.

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel. 718-423-6161

1-800-77-VYTIS

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET

web site: www.vytistours.com

RigaVen Travel Inc.

SPECIAL FOR FALL/WINTER

Round Trip from Newark

\$350 plus tax

to

VILNIUS, ST. PETERSBURG or MOSCOW

Leave: MON/TUESDAY

Return: THURSD/FRI/SUNDAY

Minimum stay: 5 days

TRAVEL TIME

25 OCT -- 13 DEC

11 JAN -- 21 MARCH

"Tickets are non-refundable"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

NOVEMBER PICK-UP SCHEDULE

Lowell, MA	Nov. 13	12-1 PM
Lawrence, MA	Nov. 13	2-3 PM
Nashua, NH	Nov. 13	4-5 PM
Worcester, MA	Nov. 14	12-3 PM

CONTAINER TO LITHUANIA NOVEMBER 17

SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ TIK 46 CENTAI PER MINUTĘ. Tokia pat žema kaina yra bet kokių paros ar savaitės laiku. Nėra jokių prijungimo ar mėnesinių mokesčių.

LABAI PIGIOS KAINOS SKAMBINTI Į KITAS PASAULIO ŠALIS. "Vilties" klientai, mokantys 62 c/min, gali kreiptis į "Vilties" įstaigą ir bus pervedti į žemesnį 46 centų tarifą.

ISIGYKITE IŠ ANKSTO APMOKĖTĄ SKAMBINIMO KORTELE! Už 10 ar 20 dolerių galėsite skambinti į Lietuvą iš bet kokio telefono ir mokėsite tokią pat žemą kainą.

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys/ 7 dienos

tiktai **\$660** asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

sužinoti apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins Jums pigiausius skrydžius, priimanom kainom geriausius viešbučius ir vietines ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

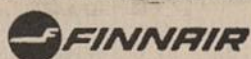
245 Fifth Avenue

New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus

siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR NOVEMBER OF 1998

November 13	Philadelphia, PA	11-12 noon
November 14	Brooklyn, NY	12-1 pm
November 17	Putnam, CT	1-2 pm
November 24	New Britain, CT	11- 12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
November 26	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
November 27	Baltimore, MD	4-5 pm
November 28	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 375 r.t.

One way to Vilnius \$ 320

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

Skubios siuntos skraidinamos per Kauną

Tarptautinė skubių siuntų pristatymo tarnyba (UPS) turi tris nuolatinis reišius iš Kauno į Varšuvą, Rygą ir Minską. Jie skirti aptarnauti ne tik Lietuvos, bet ir Latvijos bei Baltarusijos UPS siuntų srautą. Pašto gabenimui naudojamas dvimotoris čekų gamybos lėktuvas L - 410, galintis vežti 15 keleivių arba 1500 kg siuntų. Lietuvą kaip atskirą valstybę privati siuntų pristatymo tarnyba UPS aptar-

nauja nuo 1991 metų. Dabar Lietuvoje dirba 50 UPS darbuotojų, o siuntos gabenamos 20 - čia UPS automobilių. LR

Mažiau kuriama naujų firmų

Šiomet Valstybiniame Lietuvos patentų biure buvo užregistruota tik 5.4 tūkst. firmų pavadinimų. Iš viso yra įregistruota daugiau nei 66 tūkst. firmų vardų. Daugiausia įmonių pavadinimų užregistruota 1993 - 1994 metais, perregistruojant privačių bendrovių įstatus. LA

Pulkininkas Vincas Jasulaitis

(1898.09.24 – 1988.11.11)

Artilerijos pulkininkas Vincas Jasulaitis gimė 1898.09.24 Vilkaviškio apskrityje ir valsčiaus Majoriškių kaime. Mokėsi Vilkaviškio, Voronežo M. Yčo ir Marijampolės "Žiburio" gimnazijose.

1919.01.23 įstojo į Lietuvos kariuomenę, o 02.01 priimtas į Karo mokyklą. 1919.07.06 jam suteikiamas pirmasis karininko – karužis laipsnis ir jis paskiriamas į artilerijos pulką.

1919.08.04 skiriamas 4-osios baterijos jaunesniuojų karininku ir išvyksta į kovų prieš bolševikus frontą. Nuo 1919.08.04 iki 10.11 dalyvauja kovose prieš bolševikus prie Salako, Turmano ir Kalkūnės. 1919.10.12 perkeltas į kovų prieš bermontininkus frontą. Šiame fronte 4-osios baterijos sudėtyje kovėsi prie Daukčių, Varnėnų, Radviliškio ir Šaulių. Už 1919.12.02 nakties kautynes Jogėlaičių kaime, kur buvo sunaikinta bermontininkų sunkiųjų kulkosvaidžių kuopa, pristatytas apdovanojimui "Vyties Kryžiumi" (1 laipsnio) su kardais.

1920.04.01 komandiruotas kariuomenės teismo valstybės gynėjo žinion, o 08.01 perkeltas armijos teisman ir paskirtas teismo kandidatu. 1920.10.12 perkeltas į 1-ąją Savanorių pulką, o 10.22 – į artilerijos pulką. Nuo 1921.05.01 paskirtas Artilerijos brigados 4-ojo diviziono 11-osios baterijos vyresniuojų karininku. 1922.01.19 paskirtas kariuomenės teismo laikinuojų nariu. 1922.06.06 grįžo į 4-ąją artilerijos pulką. Nuo 1923.11.26 iki 1998.08.08 mokėsi Aukštųjų karininkų D.L.K. Vytauto kursų artilerijos skyriu (1-oji šio skyriaus laida). 1925.09.11 pradėjo eiti 11-osios baterijos vyresniojo karininko pareigas, o 10.12 skiriamas 2-osios sunkiosios baterijos vadu. 1926.02.16 pakeltas į kapitono laipsnį (vyresniškumas nuo 1925.02.26). Nuo 1926.09.28 iki 1928.08.08 studijavo Fontainebleau Pritaikomojoje artilerijos karo mokykloje (Prancūzija). 1928.08.30 paskirtas Atskiros artilerijos grupės vado padejėju. 1929.11.23 pakeltas į artilerijos majoro laipsnį (vyresniškumas nuo 1929.02.26). 1930.07.24 paskirtas kariuomenės inspekcijos artilerijos skyriaus viršininku. 1933.03.17 pakeltas į pulkininko leitenanto laipsnį (vyresniškumas nuo 1933.04.01). 1934 metais tobulinosi artilerijos balistikos kursuose Camp de Mailly (Prancūzija). 1934.12.12 paskirtas 2-ojo artilerijos pulko vadu, o 1937.11.23 pakeltas į pulkininko laipsnį.

1926 metais buvo 4-ojo artilerijos pulko teismo pirmininku, 1929 ir 1930 metais – Kariuomenės teismo laikinuojų nariu. Ilgametis karo mokslo žurnalo "Mūsų žinynas" redkolėgijos narys. "Mūsų žinyne" paskelbė

14 teorinių artilerijos mokslo straipsnių. 1932 m. išleido monografiją "Verdeno kautynės".

Apdovanotas Vyčio Kryžiaus (1920), D.L.K. Gedimino (1928), Švedijos Kardu (1933), Vytauto Didžiojo (1936) ordiniais, Lietuvos kariuomenės kūrėjo savanorio (1928), 10-ties metų Lietuvos Nepriklausomybės (1928), 10-ties metų Latvijos atvadavimo kovų sukaiktis (1929) medaliais.

1940 m. birželio mėn. skiriamas Lietuvos liaudies kariuomenės 3-ojo artilerijos pulko vadu, o vėliau 29-ojo teritorinio šaulių korpuso 184-osios divizijos artilerijos štabo viršininku. 1941.06.13 išsiųstas į Dzeržinskio vardo artilerijos akademiją, o 06.28 suimtas šios akademijos Gorochovecko poligone. Už 1919 metų kovas prieš bolševikus ir nepritarimą 1940 metų Lietuvos sovietinei okupacijai nuteistas 10-čiai metų (1941-1951). Kalėjo Norilsko lagerių sistemos Lamos lageryje ir Mordovijos 385-ojo lagerio 5-ame ir 7-ame punktuose. 1951 metais išstremtas iki gyvos galvos į Novosibirsko sritį. 1956 metų liepos mėn. grįžo į Lietuvą. 1956.09.07 Pabaltijo karinės apygardos tribunolo sprendimu reabilituotas. Dirbo Molupijų plytinės statyboje ir Kauno autokelių valdyboje. Mirė 1988.11.11, palaidotas Kaune, Eigulių kapinėse.

1923.02.10 vedė Eleną Navikaitę (1900-1980). Elenos ir Vinco Jasulaičių vaikai: Birutė Jasulaitytė-Tamaševičienė (1927), Vytautas Jasulaitis (1929), Silvija Marija Jasulaitytė (1932-1950), Antanas Jasulaitis (1939).

1. Lietuvos CVA fondai.
2. Lietuvos Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos fondai.
3. Vyt. Jasulaitis. Lietuvos kariuomenės artilerijos pulkininkas Vincas Jasulaitis. Vilnius: Vaga, 1998, 189 p.

DARBININKO
prenumerata
priimama
Tel. (718) 827-1351

Elektrėnai - Lietuvos ledo ritulio sostinė

A. a. Jaunutis Pijus Nasvytis

Aurelija M. Balašaitienė

Š. m. spalio 17 dieną Hartfordo slaugos namuose į amžinybės aruodus iškeliavo inžinierius, išradėjas ir visuomenininkas Jaunutis Pijus Nasvytis, liūdesy palikęs savo dukrą Aldoną, sūnų Vytautą, seserį Birutę Smetonienę ir daugelį skaitlingos Nasvyčių šeimos narių. Gimęs 1919 metų liepos 11 dieną, jauniausias Stepono Nasvyčio ir Juzefos Nasvytienės sūnus, baigęs inžinierijos studijas VD Universitete ir, pasitraukęs į Vakarus, studijas gilinno Drezdeno ir Stuttgarto universitetuose. Atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Clevelande, jis netrukus gavo atsakingas tarnybas, darbdaviams pastebėjus jo nepaprastą išradimą ir sugebėjimus. Kai 1965 metais jis buvo "paskolintas" Anglijos "Concord" sprausminių lėktuvų gamyklai, joje jis patobulino sprausminių motorų kuro padavimo sistemą, kuri buvo įvesta Prancūzijos, Anglijos, Skandinavijos ir Amerikos lėktuvuose. Šalia to, jis įsigijo keliolika patentų, daugiausia iš aeronautikos srities.

Nežiūrint įgimto talento mokslinėje srityje, jis buvo didelis lietuvis patriotas, dalyvavo Amerikos lietuvių sporto organizacijų steigime, buvo išrinktas į ALTO, LB, Tautos Fondo ir kitų organizacijų valdybas, dainavo Čiurlionio ansamblyje, buvo išrinktas jo pir-

mininku ir tas pareigas ėjo aštuonerius metus. Jis pirmininkavo Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo Sąjungos (ŠALFAS) valdybai, jau nuo pat Nepriklausomos Lietuvos laikų aktyviai dalyvavęs sporte ir buvęs 1938 metų Kauno stalo teniso čempionu, o ir Amerikoje jis buvo net kelių stalo teniso turnyrų laimėtoju. Tapęs "Vilties" draugijos valdybos nariu, Jaunutis kuri laiką dirbo "Dirvos" redakcijoje, pats plačiai pasireikšdamas spaudoje. Nepasitenkinęs tuo, jis Clevelande pradėjo lietuvišką radijo valandėlę, kuriai vadovavo trejus metus. Žodžiu, tai buvo visapusiškai vertinga asmenybė, kuri savo talentais praturtino ir lietuvišką visuomenę, ir jo naują tėvynę Ameriką.

Jaunučio Pijaus Nasvyčio kūnas buvo sudegintas, jo pelenai yra dukros Aldonos globoje su tikslu juos persiųsti į Lietuvą ir joje perlaidoti.

Š. m. lapkričio 7 dieną Clevelando Dievo Motinos šventovėje 11:30 val. laikytos gedulingos mišios už jo vėlę, o po pamaldų visi maldininkai pakviesti į Lietuvių namus, kuriuose šeimos nariai surengė jo šviesios atminties pagerbimą. Dukrai, sūnui ir seseriai bei visiems kitiems Jaunučio giminaičiams šių eilučių autorė reiškia gilią užuojautą ir liūdi kartu su jais.

Juno Beach, FL

Specialus komitetas rūpinasi lietuviškomis pamaldomis, nes kun. Vytautas Pikturna susirgo ir jau gyvena Matulaičio slaugos namuose Putname, CT. Komitetui pasisekė surasti kunigą lietuvi, kuris sutiko patarnauti lietuviams, yra jau išėjęs į pensiją ir dabar gyvena Boca Raton, FL. Jis yra Anthony J. Chepanis (Antanas Čepanis), gimęs 1921 m. Chicagoje; augo ir mokėsi lietuviškoje aplinkoje, tapo gilus patriotas, puikiai vartoja lietuvių kalbą, dirbo įvairiose parapijose, pastaruoju metu buvo St. Lucy parapijos klebonu Highland Beach, FL. Jo pastangomis St. Lucy bažnyčioje buvo įsigyta lietuviškų vitražų bei paveikslų. Jis tarėsi su St. Paul of the Cross klebonu ir paaiškėjo, kad toliau lietuviškai negalės naudotis bažnyčios koplyčia, kur eilę metų vykdavo lietuviškos pamaldos. Specialus komitetas tikisi greitai laiku surasti pamaldoms ir choro repeticijoms vietą vienoje iš kelių netoli Juno Beach esančių parapijų.

Kun. Vytautas Pikturna gyvena slaugos namuose Putnam, CT. Dabartinis jo adresas: Matulaitis Nursing Home, 10 Thurbur Rd., Putnam, CT 06260.

Telefonas jo kambary (860) 928-2394.

Pabendravimo pietūs įvyks lapkričio 10 d. Piccadily restorane.

JAV LB XV Tarybos nariais R. ir A. Gaškomis išvykus darbuotis Lietuvoje, į Tarybą buvo pakviestos kandidatės: Dalia Augūnienė iš Palm Beach ir Birutė Kožičienė iš Daytona Beach. Tokiu būdu LB Taryboje Palm Beach telkinį atstovauja Dalia ir Algis Augūnai.

Lietuvių memorialinė lenta LB apylinkės valdybos pastangomis jau įmūryta šalia tako vakarinėje ežerėlio pusėje - tarp Juno Beach miesto administracijos pastatų ir vandenyje esančio fontano. Valdyba prašo šia lenta pasidomėti.

LB apylinkės gegužinė bus gruodžio 3 d., ketvirtadienį, 12 val. Carlin parke.

V. ir G. Kulpai po operacijų jau pasveiko ir čia dalyvauja lietuviškoje veikloje. Apylinkės išdininkas Vytautas Kulpa yra pilnai pasiruošęs eiti savo pareigas ir iki metų galo norėtų iš visų surinkti solidarumo mokestį - po 5 dol. asmeniui.

(Iš Floridos "Lietuvių biuletenio" nr. 174)

Amžinybėn iškeliavus

A. a. Laima Kurpienė-Bulvičiūtė, buvusi ilgametė "Tėviškės žiburių" (Mississauga, Kanada) darbuotoja, neilgai sirgusi mirė spalio 16 d. Buvo pašarvota "Turner and Porter" laidotuvių koplyčioje, kur, gausiai susirinkus velionės šeimos artimiesiems bei bičiuliams, maldas prie karsto kalbėjo Anapilio parapijos klebonas prel. J. Staškus. Vietoj gėlių buvo renkamos aukos "TŽ" paremti. Po gedulingų Mišių Lietuvos kankinių šventovėje spalio 19 d. palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse. Mišias aukoją klebonas prel. J. Staškus, vargonavo ir giedojo Danguolė Radtkienė, akompanavusi ir sol. Slavos Žiemelytės giesmėms.

Velionė paliko vyrą inž. Gediminą Kurpi, dukterį Viktoriją ir žentą Dennis, sūnų Petrą Augustiną su šeima, motiną M. Bulvičienę bei kitus gimines ir artimuosius.

Laidotuvių dieną už velionę rytmečio Mišias aukoją prelatas Pr. Gaida.

V. Kelero nuotr.

A. + A.

VYTAUTUI P. VYGANTUI, Ph.D.,

mirus, žmonai MARAI, dukroms MONIKAI ir KRISTINAI
reiškiame gilią užuojautą.

VYR. SK. ŽIDINYS "VILIJA"

Mylimai sesutei

A. + A.

PRANUTEI MAILIENEI

Lietuvoje mirus, jos broli ANTANĄ DĖDINĄ, ilgametį
"Darbininko" tarnaotoją, nuoširdžiai užjaučiame.

"DARBININKO" REDAKCIJA

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA

A. + A.

VYTAUTUI P. VYGANTUI, Ph.D.,

nuostabiam katalikiško jaunimo veikėjui, mirus, gilią
užuojautą reiškiame žmonai MARIJAI, dukroms MONIKAI ir
KRISTINAI, broliui MINDAUGUI VYGANTUI, M.D., su šeima,
žmonos seseriai REGINAI KUDŽMIENEI su šeima ir kitiems
artimiesiems.

Renata ir Tadas Alinskai
Nijolė Bražėnaitė Paronetto, MD
Danutė ir Antanas Bobeliai
Irena ir Juozas Dičpinigaitis, MD
Zigmas Dičpinigaitis
Stefa Dimienė, DDS
Teresė Ivaškaitė-Landsbergienė
Gintarė Ivaškienė
Aldona Šlepetytė-Janačienė, Ph.D.
Vida ir Algis Jankauskai
Paulius Jurkus
Vytautas Maželis
Juzė ir Kostas Norvilai
Bronė ir Vytautas Pauliai
Eugenija ir Juozas Pažemėnai
Vida ir Aldis Penikai
Rožė Šomkaitė, Ph.D.
Roma ir Algis Vedeckai

V. Kapočiaus nuotr.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Isteigtas Vytauto P. Vy-ganto fondas. Šis fondas remia paskaitas, studijas, straipsnius, vadybos kursus ir panašią veiklą, susijusią su visuomeniškumu, pasaulėjautos, šeimyniškumo ir inteligentiškumo puoselėjimu, tuo tęsdamas darbą, kuriam a. a. Vytautas Vygantas skyrė tiek daug savo energijos ir laiko. Aukos yra atleidžiamos nuo mokesčių (Tax Exempt No. 36-3049403). Fondo adresas: P. Vytautas Vygantas Fund/Ateitis Foundation Relief Organization, 1420 N. Harlem, Apt. D, River Forest, IL 60305.

Koncertas Lietuvos valstybingumui atžymėti gruodžio 9 d., 7 val. vak. Šv. Petro bažnyčios salėje, 619 Lexington Ave. ir 54th St., Manhattan, NYC.

Prof. dr. Juozas Navickas, gyv. Newton, MA, po sunkios ir ilgos ligos mirė lapkričio 2 d. Lapkričio 7 d., po mišių Šv. Petro bažnyčioje, buvo palaidotas Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių kapinėse Putnam, CT. Nu-lūdime liko žmona Aldona, sū-nus Leonas su šeima, sūnūs Mari-us ir Jonas, duktė Arista; liko 2 anūkės. Liko brolis Jonas Navic-kas, gyv. Connecticut, ir sesuo Eleonora Kudžmienė su šeima Kanadoje.

A. a. Pranciška Šablauskienė - Šablauskas, gimusi Lietuvoje, gyvenusi Richmond Hill, NY, mirė spalio 30 d. Jamaica ligoninėje, sulaukusi 91 metų amžiaus. Buvo pašarvota Shal-lins laidotuvių koplyčioje. Atsisveikinimas buvo lapkričio 1 d., o lapkričio 2 d., po mišių Apreiškimo par. bažnyčioje, palaidota Šv. Jono kapinėse. Liko anūkas Mykolas Žvirblis, kuris ir laidotuvių rūpinosi. Lietuvoje liko trys seserys su šeimomis, su kuriomis velionė susirašinėdavo.

Vilniaus radijas praneša, kad nuo spalio 25 d. Šiaurės Amerikai transliacijos girdimos 6120 kilohercų dažniu arba 49 metrų bangos ruože 7 val. vak.

JAV LB Krašto valdybos būstinės naujas adresas ir telefonai yra (pradedant lapkričio 1 d.): Lithuanian American Community, Inc., Suite 17 C, 11250 Roger Bacon Drive, Reston, VA. 22090. Tel.: (703) 397-0950; FAX: (703) 397-0951. Raštinės vedėja - Audronė Pakš-tienė.

Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d. Kultūros Židinio didžiojoje salėje ruošia jungtinis 5-ių lietuvių organizacijų komitetas: Kultūros Židinio, LB New Yorko apygardos, LB Queens apylinkės, LB Versmės apylinkės ir Liet. Atletų Klubo. Pirmininkauja Pr. Gvildis. Bus kokteilių valandėlė, seks karšta vakarienė, gros orkestras. Daugiau informacijos - vėliau.

Kun. Vytas Memėnas, Frankfort, IL, ir šiemet, kaip kasmet, apmokėjo savo prenume-ratą, atsijusdamas 100 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą "Darbininkui" ir už vi-sokeriopą kitokią pagalbą.

NAUJA MAGISTRĖ

Audrė Lukoševičiūtė

Audrė R. Lukoševičiūtė š. m. birželio 7 d. St. John's universitete Queens, NY, gavo magistro laipsnį biznio administracijoje (Master of Business Administration degree) su mokesčių mokėjimo (taxation) specializacija. Bakalaurą iš biznio administracijos yra gavusi Pace University, N.Y.C., specialybė - Public Accounting ir Accounting Information (kompiuterinės sistemos ir pervedimas).

Dabar dirba Schissel & Cohen firmoje savo specialybėje.

Audrė, Antano ir Birutės Lukoševičių duktė, gimusi ir augusi Woodhaven, NY, yra baigusi Maironio lituanistinę mokyklą, 10 metų šoko tautinių šokių ansamblyje "Tryptinis". Nuo vaikystės yra ateitininkė.

Maironio lituanistinėje mokykloje visai sumažėjus mokinių skaičiui ir persikėlus į Kultūros Židinį, Audrė dirbo kaip mokytoja darželyje, pirmame ir antrame skyriuose. Mokyklos vedėjai išsikėlus kitur gyventi, Audrei perdavė mokyklos vadovavimą. Audrė ir dabar vadovauja mokyklai ir joje dėsto.

Sveikiname Audrę ir linkime jai sėkmės gyvenime ir Dievo palaimos jos siekiose!

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Lapkričio 1 d., Visų Šventųjų šventėje, po 11:15 val. mišių **gedulinga procesija** dalyviams priminė žmogaus laikiną ir trapų gyvenimą šioje žemėje. Pasimeldami už visus mirusiuosius, kurie yra nukeliavę į Amžinybę, kreipėmės į Dievą, padėkodami Jam už Jo gailėstingumą ir at-laidumą. Tą pačią dieną George Wurst laidotuvių namuose buvo sukalbėtos vyčių šermeninės maldos, atsisveikinant su a. a. John Pachesa, buvusiu Lietuvos vyčių 110 kuopos nariu. Buvo pareikšta visiems giminėms ir draugams gili užuojauta.

Lapkričio 29 d., sekmadienį, 11:15 val. mišiose dalyvaus **Lietuvos Vyčių 110 kuopos nariai.** Po mišių parapijos salėje vyks vyčių mėnesinis posėdis ir pabendravimas.

Kūčios, pagal įprastą tradiciją, ir šiemet rengiamos Lietuvos Vyčių 110 kuopos, bus sekmadienį, gruodžio 13 d., tuojau po 11:15 val. lietuviškų mišių. Dėl bilietų reikia kreiptis į Petrą Žujų tel. 718 894-6851 arba Eleną Matulionis tel. 718 326-3398.

NUOSTABUS KLARNETO MEISTRAS

Algirdo Budrio koncertas

Julius Veblaitis

Iš Lietuvos generalinio konsu-lato New Yorke atėjo praneši-mas ir kvietimas, kad spalio 24 New Jersey Raritan Valley Com-munity College teatre koncer-tuos iškilusis Lietuvos klarnetis-tas Algirdas Budrys. Po nepriklausomybės atstatymo jau eilę metų mus linksmo atvykę iš Lietu-vos įvairūs puikūs lygio solistai, daugiausia vokalistai. Apskritai lietuviai kažkodėl labiau supran-ta ir mieliau eina į tokius koncer-tus, kur programose pasirodo balsingi dainininkai... Fortepijo-no muzika, pučiamieji ar stygi-niai instrumentai kažkodėl mūsų "liaudies" daugumai tokio po-traukio nepadaro. Klarneto muzikos atlikėjų čia, berods, iš viso dar nėra buvę. Tiesa, klarnetą mes kartais girdime, bet tik kaip kokios nors "kapelos" pridėtinį instrumentą.

Nuvykę į Raritan Valley kole-gijos teatro erdvią salę, scenos viršuje išvydome šalia Amerikos žvaigždėtosios taip pat ir Lietu-vos trispalvę. Turiu prisipažinti, kad tai buvo malonus ir "akį glostantis" vaizdas. Savo vietose scenoje jau sėdėjo ir savo instru-mentus miklino Centrinio New Jersey pučiamųjų orkestro muzi-kantai. Pasirodęs dirigentas Ro-ger Briscoe nuoširdžiais žodžiais klausytojams pristatė prof. Al-girdą Budrį, kaip ypatingą sve-čią iš Lietuvos. Jis čia pat prane-šė, kad prieš koncertą orkestras sugros Lietuvos ir Amerikos him-nus. Visiems sustojus sulig ryž-tingu dirigento mostu sugaudė mūsų himno akordai. Ir taip iki paskutinio garso kūną kuteno šilti jausmai, pagreitinę net ir širdies plakimo ritmą...

Pirmiausia išgirdome ameri-

kiečio Ralph Hermann kompo-ziciją "North Sea Overture". Po to su šypsena ir klarnetu ran-kose į sceną įžengė solistas Budrys ir pagrojo Karol Kurpins-kio koncertą, kurį klarnetui su pučiamųjų orkestru pritaikė Ka-zys Daugėla. Tada pajutome, kokia didelė yra jo talento gelmė. Nors šis lenkų kompozito-rus (1785-1857) yra sukūręs net 24 operas, 6 mišias ir eilę kūrinių fortepionui, jo muzika koncertų salėse kažkodėl retai girdima. Pagrojęs Kurpinskio koncertą klarnetui, prof. Budrys savo išpildymu visus klausyto-jus tiesiog apstulbino. Tai buvo tikra garsų magija. Besiklausant jautėi, kad kiekviena gaida lieja-si skleisdama kažkokią vidinės emocijos energiją. Ypač nuosta-biai skambėjo pabaigoje pagrota kadencija. Tai buvo virtuozinis, laisvas ir neapibrėžtos trukmės kūrinių baigminis fragmentas, kurį solistas atliko vienas, be orkestro pritarimo.

Nutilus paskutinei gaidai, pa-sipylė didžiulė plojimų banga ir visa salė savo atsistojimu pager-bė šį puikų Lietuvos menininką. Prieš pertrauką prof. Budrys pa-grojo dar kitą, amerikiečio Mario Lombardo kompoziciją "Blue In-terlude for Clarinet and Orches-tra". Tai buvo melancholiška melodija, dvelkianti ameri-kiečiams būdingo "blues" stiliaus muzika. Tai buvo šio kūrinio premjera ir kompozitorius Lom-bardo buvo iškviestas į sceną.

Prieš antrąją koncerto dalį į sceną buvo pakviestas Lietuvos generalinis konsulas New Yorke dr. Petras Anusas ir Lietuvos am-basados pirmoji sekretorė Rita Kazragienė, taip pat kolegijos patikėtinių tarybos pirmininkė Catherine McVicker ir dirigen-

tas Roger Briscoe. Už kultūrinį bendradarbiavimą Lietuvos dip-lomatai perskaitė tekstus, abiem įteikė Lietuvos ambasadoriaus Stasio Sakalausko pasirašytus padėkos raštus. Konsulas Anusas švaria anglų kalba pasidžiaugė šiuo aukšto lygio kultūriniu ben-dradarbiavimu, tikėdamasis, kad ateityje būtų daugiau tokių koncer-tų, nes muzikos srityje Lietu-va turi tikrai ką pasiūlyti. Jis pa-minėjo, kad Lietuvoje yra gami-nami aukštos kokybės audiniai ir juokaudamas dar pasiūlė para-gauti ir pirkti lietuvišką vodką.

Klausantis maestro Budrio mu-zikavimo pajunti, kad į atlie-kamo kūrinio mintį jis įsijungia visa savo esybe. Griežia jis leng-vai, iš savo instrumento išgau-damas ne tik nuostabų ir minkštą tembrą, bet kartu parodo ir sudėtingiausius atlikimo techni-kos ir meistriškumo derinius. Iš jo valdomo klarneto muzika prasiskverbia taip giliai, jog pasiekia visas prisnūdusias šird-ies kerteles... Buvo aišku, kad jo muzikavimas pateisino ir išle-pinto klausytojo skonio lūkes-čius.

Koncerto organizavimu rūpino-si lietuvių kilmės Rosetta Sen-kus-Bacon, kuri taip pat yra ir Centrinio Jersey simfoninio orkestro pianistė. Antroje kon-certo dalyje buvo atlikta gana ilgoka keturių dalių Šosta-kovičiaus penktoji simfonija D-minor. Sekančią dieną maestro Budrys su smuikininke ir jau minėta pianiste Rosetta Senkus-Bacon atliko kamerinės muzikos trio koncertą Three Bridges Re-formatų bažnyčioje ir po to išvy-ko į Vokietiją ir į namus, kur jis profesoriauja Vilniaus Muzikos Akademijoje.

Rudolph W. Giuliani sveikina Naująjį Amerikos meną

Parodos priėmimo iš k.: Ina Bartkienė, dailininkas Ray (Rimvydas) Bartkus, Vaida Kelerienė

Š. m. lapkričio 4 d. New Yorko meras Rudolph W. Giuliani iškilmingai pagerbė imigrantų dailininkų, gyvenančių New Yorke, antrosios kasmetinės Nau-jojo Amerikos meno parodos pristatymą Tweed galerijoje. Ši paroda buvo atidaryta rugsėjo 17 d., pažymint nacionalinę Pilietybės dieną, kuri simbolizavo 211-ąsias Jungtinių Valstijų Konstitucijos pasirašymo metines.

Amerikos meno paroda "New York, New York: miestas jame gyvenančių įvairiausių me-nininkų akimis" buvo surengta mero įstaigos, globojančios imi-grantų reikalus bei kalbų tarny-bas. Parodoje dalyvavo 34 imi-grantai menininkai, gimę 21-ame krašte.

Be Rudolph W. Giuliani pa-rodos dalyvavo mero įstaigos bei kalbų tarnybos vykdomoji direktorė Angie Tang, imigran-tas verslininkas Howard Li bei 34-i savo kūrinius parodai pris-tatę menininkai.

"Šis Naujojo Amerikos meno

pristatymas yra aukščiausia vaiz-dinė išraiška to, kaip imigrantai prisidėjo prie New Yorko dina-mizmo", sakė Giuliani. "Meno kūriniai, skirti New Yorko mies-tui, kurį skirtingai mato pirmos kartos dailininkai, yra išjausti paliudijimai jų energijos, jų dra-sos, jų meilės namams bei šaliai, ir jų aistros New Yorkui. Kiekvie-na imigrantų karta praturtina New Yorką. Jų nuopelnų neįma-noma išvardinti. Sunkių darbu ir kūrybiškumu imigrantai su-lkūrė šią šalį ir šį didingą miestą. Ši Naujojo Amerikos meno pristatymo šventė įtaigiai priside-da prie penkių New Yorko mies-to dalių šimtmečio sukakties", užbaigė meras.

Imigrantų reikalų vykdomoji direktorė Angie Tang sakė, kad "būdamas menų bei daugiakul-tūriškumo epicentru, šis Miestas yra idealus rengėjas parodai, išryškinančiai imigrantų kūrybiškumą. Mero Imigrantų reikalų ir kalbų tarnybos įstaiga laiko garbe šiuo renginiu pašlovinti imig-

rantus, menus bei New Yorko miestą".

Ceremonijoje taip pat dalyva-vo Naujasis Amerikos styginis kvartetas, kurį 1993 m. sukūrė New Yorko naujųjų amerikiečių draugija (New York Association for New Americans - NYANA). Ši draugija padeda imigrantams bei pabėgėliams tęsti jų karjerą, dailininkams pagelbėdama meno priemonėmis, medžiagomis bei organizuodama jų parodas, o muzikantams sudarydama ga-limybes koncertuoti bei surasti dėstytojų darbus. Dešimt šio pristatymo dalyvių buvo prista-tyti NYANA draugijos.

Parodoje su trimis grafikos dar-bais dalyvavo lietuvis Rimvydas (Ray) Bartkus, gimęs 1961 m. Vilniuje.

Be vaizduojamųjų menų kūrė-jų bei muzikantų, šventės spek-trą praturtino kulinariniai imi-grantų talentai. Priėmimo, ivyku-siame po pristatymo, buvo pasiū-lyta paskanauti daugiau nei 12 etninių virtuvų gaminių. j.k.

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant i Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/ CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mo-kesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikal-bėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agen-tūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Ieškau moters, kuri norėtų dalintis butu su kita moterim. Gyve-nu St. Petersburg, FL, netoli jūros ir apsipirkimo centro. Skambinkite (813) 360-9583. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/ maintenance) ben-drovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų,** kurie galėtų atlikti lauko priežiūros dar-bus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

Pirksiu naudotą gerame sto-vyje automobilį. Skambinti tel. 718 846-1210 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vil-niujė leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 nume-rus voke, skaitytąjį pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kainą pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aido" prenumerata JAV kainuos 170 metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aido" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aido" igaliojiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brook-side Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Josephine Jurkevičius, Center-ville, MA - 100 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Tolimesnė informacija apie "VILTIES" siuntinių agen-tūros konteinerius - talpintuvus į Lietuvą ir siuntinių paėmimo datas bus paskelbta "Darbinin-ko" laikraštyje ir taip pat išsiun-tinėta siuntėjams paštu.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis pagal susitarimą paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **lapkričio 14 d.,** šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl in-formacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.